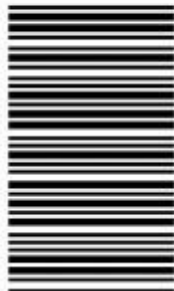

کد کنترل

420

A

420A

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

عصر جمعه

۹۶/۲/۸

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپوسته داخل - سال ۱۳۹۶

مدرسی معارف اسلامی - کد ۱۱۵۲

مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال از شماره	تا شماره	ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۱۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۳۰	۱۱
۲	تفسیر قرآن	۳۰	۳۱	۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی	۵۰	۳۱
۳	کلام اسلامی	۱۵	۵۱	۱۳	تاریخ عمومی جهان	۶۵	۵۱
۴	ادبیات فارسی	۱۵	۶۶	۱۴	تحولات اجتماعی و سیاسی ایران	۸۰	۶۶
۵	فلسفه	۱۵	۸۱	۱۵	اندیشه‌های سیاسی غرب	۹۵	۸۱
۶	منطق	۱۵	۹۶	۱۶	جامعه‌شناسی سیاسی	۱۱۰	۹۶
۷	اطلاعات عمومی	۱۵	۱۱۱	۱۷	تفسیر نهج البلاغه	۱۲۵	۱۱۱
۸	تاریخ اسلام	۱۵	۱۲۶	۱۸	علوم قرآن	۱۴۰	۱۲۶
۹	تاریخ معاصر	۱۵	۱۴۱	۱۹	ادبیات عرب	۱۵۵	۱۴۱
۱۰	اسول	۱۵	۱۵۶			۱۷۰	۱۵۶

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- Working on the assembly line was ----- work because I did the same thing hour after hour.
1) efficacious   2) monotonous   3) momentous   4) erroneous
- 2- People are guilty of ----- when they make judgments before they know all of the facts.
1) illusion   2) arrogance   3) avarice   4) prejudice
- 3- Justin ----- himself from the embarrassing situation by pretending he had to make a telephone call.
1) extricated   2) extracted   3) exposed   4) expelled
- 4- He was accused of manipulating the financial records to cover his -----.
1) suspicion   2) scrutiny   3) fraud   4) paradox
- 5- Since the jungle was -----, we had to find an alternate route to the village.
1) permanent   2) vulnerable   3) redundant   4) impenetrable
- 6- Management refused to ----- the union's demands, so a strike costly to both sides occurred.
1) capitulate to   2) withdraw from   3) impose on   4) grump about
- 7- We had nothing in common, but despite our ----- backgrounds and interests, my new roommate and I became good friends by the end of the semester.
1) comprehensive   2) conscious   3) heterogeneous   4) haphazard
- 8- Megan's foreboding about going to class turned out to be ----- as the instructor gave a surprise test for which she was completely unprepared.
1) qualified   2) justified   3) perplexed   4) wholehearted
- 9- If she had known how much of an ----- her student debt would be, she would have found a different way to finance her education.
1) application   2) encumbrance   3) immunity   4) optimism
- 10- The mechanic examined the engine carefully but said he was not able to ----- the cause of the problem.
1) pinpoint   2) derive   3) acquire   4) escalate

PART B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Horticulture has a very long history. The study and science of horticulture dates all the way back to the times of Cyrus the Great of ancient Persia, and has been going on (11) -----, with present-day horticulturists such as Freeman S. Howlett and Luther Burbank. The practice of horticulture can be retraced for (12) ----- . The cultivation of taro and yam in Papua New Guinea dates back (13) ----- at least 6950–6440 cal BP. The origins of horticulture (14) ----- in the transition of human communities from nomadic hunter-gatherers to sedentary or semi-sedentary horticultural communities, (15) ----- a variety of crops on a small scale around

their dwellings or in specialized plots visited occasionally during migrations from one area to the next.

11-	1) ever since	2) yet	3) that far	4) still
12-	1) many thousands years		2) many thousands of years	
	3) years of many thousands		4) many years of thousands	
13-	1) from	2) for	3) in	4) to
14-	1) are laid	2) lay	3) lie	4) are lying
15-	1) cultivating	2) cultivated	3) that cultivated	4) to cultivate

PART C: Reading Comprehension:

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Kufr literally means 'to cover' or 'to conceal'. The man who denies God is called Kafir (concealer) because he conceals by his disbelief what is inherent in his nature and embalmed in his own soul—for his nature is instinctively imbued with 'Islam'. His whole body functions in obedience to that instinct. Each and every particle of existence—living or lifeless—functions in accordance with 'Islam' and is fulfilling the duty that has been assigned to it. But the vision of this man has been blurred, his intellect has been befogged, and he is unable to see the obvious. His own nature has become concealed from his eyes and he thinks and acts in utter disregard of it. Reality becomes estranged from him and he gropes in the dark. Such is the nature of Kufr.

Kufr is a form of ignorance, or, rather, it is ignorance. What ignorance can be greater than to be ignorant of God, the Creator, the Lord of the Universe? A man observes the vast panorama of nature, the superb mechanism that is ceaselessly working, the grand design that is manifest in every aspect of creation—he observes this vast machine, but he does not know anything of its Maker and Director. He knows what a wonderful organism his body is but is unable to comprehend the Force that brought it into existence, the Engineer Who designed and produced it, the Creator Who made the unique living being out of lifeless stuff: carbon, calcium, sodium and the like. He witnesses a superb plan in the universe—but fails to see the Planner behind it. He sees great beauty and harmony in its working—but not the Creator. He observes a wonderful design in nature—but not the Designer! How can a man, who has so blinded himself to reality, approach true knowledge? How can one who has made the wrong beginning reach the right destination? He will fail to find the key to Reality. The Right Path will remain concealed for him and whatever his endeavours in science and arts, he will never be able to attain truth and wisdom. He will be groping in the darkness of ignorance.

- 16- According to paragraph 1, which of the following is true of a Kafir?
- 1) Islam is inherent in his nature.
  - 2) He instinctively conceals his disbelief in God.
  - 3) He denies every particle of his existence.
  - 4) The functions of his body are directed by his kufr.
- 17- It can be understood from the passage that a Kafir ----- .
- 1) has poor eyesight
  - 2) pretends to be an intellectual
  - 3) is unable to act according to his instinct
  - 4) disregards the darkness from which he is unable to escape
- 18- Why does the author ask the underlined question in paragraph 2?
- 1) To see how readers reply to it
  - 2) To illustrate the nature of ignorance
  - 3) To give an example of what kufr does
  - 4) To draw reader's attention to its clear answer
- 19- The word "it" in paragraph 2 refers to ----- .
- 1) body
  - 2) Force
  - 3) machine
  - 4) existence
- 20- According to paragraph 2, truth and wisdom ----- .
- 1) are only determined by the Creator
  - 2) are never concealed from a blind man
  - 3) can be achieved through choosing the Right Path
  - 4) can be attained through endeavors in science and arts

PASSAGE 2:

The Quran gives full rights of disposal of property to its legitimate owners, whether male or female, but at the same time it requires that the owners be most careful in spending the resulting wealth. There are many injunctions of a general nature to this effect. Thus, the Quran describes the righteous servants of Allah (ibad al-Rahman) as "they who, when they spend, are neither extravagant, nor parsimonious, and keep between these the just mean". And elsewhere: "And do not make your hand to be shackled to your neck [in miserliness], nor stretch it forth to the utmost limit of its stretching forth, lest you should [afterwards] become blameworthy and destitute". These restrictions on the exercise of rights of property by individual owners is described as *hajr* in a number of hadiths from Prophet Muhammad. One widely cited report from Imam Bukhari's collection of hadith reads as follows: "There is no charity unless a man has sufficient to give, and whoever spends in charity and he is himself in want or his family is in want or he has a debt to pay, it is more in the fitness of things that the debt should be paid than that he should spend in charity or free a slave or make a gift, and such a gift or charity shall be annulled, for he has no right to waste the wealth of the people (*amwal al-nas*)." The reference to the "wealth of the people" in this hadith is a clear example of the Islamic view that though an individual owns property, that ownership in the moral sense is not exclusive to him or her. Spending one's wealth in even the worthiest of causes, as in charity, may be objectionable if the prior claims of one's dependents are not met.

- 26- What does the passage mainly discuss?
 1) Medicine in medieval Islam
 2) The scientific studies of medieval Islam
 3) Important medical scientists in the East
 4) The classical medicine of Hippocrates and Galen
- 27- It can be inferred that the medical profession in the Greco-Roman world ----- .
 1) could often free slaves
 2) stood high all the time
 3) did not have a high social status
 4) demanded formal education in the East
- 28- According to the passage, who were the Caliphs' personal physicians?
 1) Persian physicians from Jundi-Shapur
 2) Christian graduates of Nestorian and Egyptian schools
 3) Students of Greek and Christian schools in south-west Persia
 4) Graduates of Alexandria's and Jundi-Shapur's schools
- 29- What are the famous works of Razi and Ibn al-Haitham, respectively?
 1) Continens and the Canon
 2) Continens and the Optics
 3) The Hawi and Ophthalmology
 4) The Canon and Ophthalmology
- 30- The phrase "this field" in the passage refers to ----- .
 1) medicine
 2) pathology
 3) natural science
 4) Muslim education

تفسیر قرآن:

۳۱- از نظر علامه طباطبائی (ره) وجه بیان «اقامة صلاة» و «ايتاء زكاة» در آیه مبارک: «و ما امروا الا ليعبدوا الله

مخلصين له الدين حنفاء و يقيموا الصلوة و يؤتوا الزكوة و ذلك دين القيمة» چیست؟

(۱) ذکر عام بعد از خاص

(۲) ذکر خاص بعد از عام

(۳) بیان لزوم قصد قربت در همه عبادات خالصانه

(۴) بیان رجحان اقامه نماز و ايتاء زکات بر سایر اعمال دینی به طور مطلق

۳۲- از نظر علامه طباطبائی (ره) «رؤیت» در تفسیر آیه مبارک: «أرأيت الذي يكذب بالدين» به کدام معنا آمده است؟

(۱) صرف رؤیت قلبی

(۲) صرف رؤیت بصری

(۳) علم و معرفت حضوری

(۴) محتمل هر دو معنای رؤیت بصری و رؤیت قلبی

۳۳- از نظر علامه طباطبائی (ره) معنای «معاش» در تفسیر آیه مبارک: «و جعلنا النهار معاشاً» چیست؟

(۱) معاش از «عیش» به معنای حیات و با آن مترادف است و در مورد حیوانات و ملائکه هر دو به کار می‌رود و در آیه، مصدر میمی است.

(۲) معاش اسم زمان و به معنای زمان حیات و عشرت و سرور است؛ ضمن اینکه در آیه به معنای مصدری و به اعتبار حذف مضاف به کار رفته و تقدیر آن «و جعلنا النهار طلب معاش» است.

(۳) معاش از «عیش» به معنای حیات است؛ با این تفاوت که عیش به حیات حیوانات اختصاص دارد و معاش در آیه به معنای اسم زمان یا اسم مکان به کار رفته است.

(۴) معاش اسم مکان و به معنای موضع حیات و عشرت و سرور است؛ ضمن اینکه در آیه به معنای مصدری و به اعتبار حذف مضاف به کار رفته و تقدیر آن، «و جعلنا النهار مبتغی معاش» است.

- ۳۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از استثناء در آیه مبارک: «سنفرئک فلا تنسی آلا ما شاء الله» چیست؟
- (۱) مفید لبقاء القدرة الالهية على اطلاقها
  - (۲) اخراج بعض افراد النسيان من عموم النفي
  - (۳) بیان آن کل آسان علی هذه الحال يحفظ اشياء و ينسى اشياء
  - (۴) اختصاص النبي (ص) بلحن الامتنان بانه لا ينسى شيئاً آلا ما شاء الله أن ينساه
- ۳۵- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «مقام ربّ» در آیه مبارک: «و أمّا من خاف مقام ربّه» چیست؟
- (۱) مرحلة الوهيّة الهی که منشاء خلقت و افاضه تام برای مؤمنان و کافران است.
  - (۲) مرحلة علم مطلق الهی که نسبت به تمامی مرئیات و مسموعات و جماد و حیوان و نبات عمومیت دارد.
  - (۳) مرحلة ربوبیت الهی که مبدأ رحمت و مغفرت برای مؤمنان و پرهیزکاران و مبدأ عذاب شدید برای مکذبان و عاصیان است.
  - (۴) مرحلة رحمانیت الهی که نسبت به مؤمنان و کافران یکسان است و از حیث بهره‌مندی آنان از صفت رحمانیت فرقی میان آنها نیست.
- ۳۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، تعبیر روایی «هی الملائكة تنشط ارواح الكفار ما بين الأظفار و الجلد حتى تخرجها» که در تفسیر آیه مبارک: «و الناشطات نشطاً» وارد شده، به کدام معناست؟
- (۱) از باب «تمثیل» و برای بیان شدت عذاب کافران در قیامت
  - (۲) از باب «بیان علت وقوع فعل» و برای ذکر نمونه‌ای هولناک از عذاب کافران
  - (۳) از باب «تأویل» و برای بیان فراگیر بودن عذاب کافران در سراسر وجود آنان
  - (۴) از باب «بیان مصداق» و برای ذکر فعالیت مستمر ملائکه هر عذاب کافران و قبض روح آنان
- ۳۷- با توجه به آیه مبارک: «يا ايها الذين آمنوا اذا نودى للصلاة من يوم الجمعة فاسعوا الى ذكر الله و ذروا البيع» مراد از «صلاة، ذكرا لله و ذروا البيع»، به ترتیب، چیست؟
- (۱) نماز جمعه، نماز، نهی از خرید و فروش
  - (۲) نماز جمعه، خطبه قبل از نماز، نهی از خرید و فروش
  - (۳) نماز جمعه، نماز، نهی از هر عملی که از نماز جمعه باز دارد.
  - (۴) نماز جمعه، خطبه قبل از نماز، نهی از هر عملی که از نماز جمعه باز دارد.
- ۳۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «نفي همزمان موت و حیات» برای فاعل افعال به‌کار رفته در آیه مبارک: «ثم لا يموت فيها و لا يحيى» چیست؟
- (۱) نفي عذاب مستمر
  - (۲) نفي همیشگی نجات
  - (۳) نفي حیات طبیعی
  - (۴) نفي حیات جاودانه
- ۳۹- در تفسیر المیزان، کدام احتمال در بیان مراد از «التين» و «الزيتون» در تفسیر آیه مبارک: «و التين و الزيتون» وارد نشده است؟
- (۱) شهرهای مدینه و مکه
  - (۲) درخت انجیر و درخت زیتون
  - (۳) میوه درخت انجیر و میوه درخت زیتون
  - (۴) کوه تین و کوه زیتون که شهرهای دمشق و بیت المقدس بر آنها بنا شده‌اند.

- ۴۰- از نظر علامه طباطبائی (ره) مراد از «ایمان و عمل صالح» در آیه مبارک: «أَلَا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» چیست؟
- (۱) ایمان به خدا و نفی شرک و عمل به صالحات اعمال در حدّ مستطاع
  - (۲) ایمان به خدا و همه پیامبران الهی و روز رستاخیز و تلبّس به اهمّ اعمال صالحه
  - (۳) ایمان به خدا و نفی شرک و عمل به صالحات اعمال در شرایط دشوار
  - (۴) ایمان به خدا و همه پیامبران الهی و روز رستاخیز و تلبّس به همه اعمال صالحه
- ۴۱- «واو» در آیه مبارک «وَمَنْ شَرَّ غَاسِقًا إِذَا وَقَبَ» از کدام نوع است؟
- (۱) حالیه
  - (۲) عاطفه
  - (۳) قسم
  - (۴) استینافیه
- ۴۲- با توجه به سیاق آیات، عبارت قرآنی: «يَقُولُ أَهْلَكَ مَالًا لَبَدًا» و روایات وارده در این باره، بیانگر چیست؟
- (۱) سخن عده‌ای است که منافقانه و با هدف دستیابی به منافع زودگذر، اندکی از مال خود را در اختیار مسلمانان فقیر قرار دادند؛ ولی وقتی دیدند که از طرف پیامبر اکرم (ص) مورد تجلیل و تکریم قرار نگرفتند، از عمل خود اظهار پشیمانی کردند.
  - (۲) سخن عده‌ای است که در مقابل دعوت پیامبر اکرم (ص) از قبول اسلام سرباز زدند و گفتند ما بر عقیده کفر پافشاری کردیم و مال فراوانی را در تهستک به آن هزینه نمودیم و دیگر نمی‌توانیم در راه هیچ دینی، مالی هزینه کنیم.
  - (۳) سخن عده‌ای است که پس از ایمان به خدا مال فراوانی را در راه ترویج و تثبیت اسلام هزینه کرده؛ ولی پس از ملاحظه عدم تأثیر در خود آن‌ها بر کرده خود افسوس خورده و اظهار کرده‌اند که اگر عالم به نتیجه بودند، چنین نمی‌کردند.
  - (۴) سخن عده‌ای است که پس از اظهار اسلام یا تمایل به آن بخشی از مال خود را انفاق کردند؛ ولی آن را فراوان شمردند.
- ۴۳- از نظر علامه طباطبائی (ره) براساس مدلول آیات مبارک: «وَإِنْ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا يَفْعَلُونَ» کدام مورد صحیح است؟
- (۱) در روز قیامت، اعمال انسان در نامه‌های عمل فراهم شده از سوی ملائکه موکل بر او حاضر است و از این میان هیچ چیزی از قلم نیفتاده است.
  - (۲) در روز قیامت، هرکس اعمال خود را که خداوند به یاد او انداخته است در الواحی شفاف و روشن فرا روی خود می‌بیند و به آن‌ها علم پیدا می‌کند.
  - (۳) در روز قیامت، اعمال انسان همان‌طور که در واقع امر انجام شده‌اند در حافظه او حاضر می‌شود و هیچ چیزی از این میان از یاد نمی‌رود.
  - (۴) در روز قیامت ملائکه عذاب و رحمت که مأموران عذاب کافران و ترویج مؤمنان هستند هرکس را به استحقاق خود جزاء یا پاداش می‌دهند.
- ۴۴- از نظر علامه طباطبائی (ره)، تخصیص شتر به ذکر، در مقام اشاره به تدبیر ربوبی در دنیا و ضرورت عبادت خداوند و لوازم آن در آیه: «أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ» چه وجهی دارد؟
- (۱) اشاره به تنها حیوان حمل بار و مسافر در میان عرب مقارن با عصر نزول
  - (۲) نزول سوره غاشیه در دوره مدنی و سروکار داشتن عرب عصر نزول با عموم چارپایان به‌ویژه شتران در زندگی خود
  - (۳) اشاره به گران‌قیمت‌ترین چارپای اهلی در میان عرب مقارن با عصر نزول که در نزد آنان جایگاهی ویژه داشته است.
  - (۴) نزول سوره غاشیه در دوره مکی؛ با توجه به اینکه استفاده از شتر یکی از ارکان زندگی مخاطبان اولیه قرآن بوده است.

- ۴۵- از نظر علامه طباطبائی (ره)، مراد از «ضال» بودن پیامبر اکرم (ص) در آیه مبارک: «و وجدک ضالاً فهدی» چیست؟
- ۱) عدم اطمینان از نزول فرشته وحی بر او در نخستین مرتبه از دریافت آیات الهی
  - ۲) ناشناخته بودن قدر و منزلت پیامبر اکرم (ص) در نزد مردم مکه در آغاز بعثت
  - ۳) سرگشته بودن نفس پیامبر اکرم (ص) در عین ملازمه هدایت الهی با آن
  - ۴) گم شدن پیامبر اکرم (ص) در سفر به شام همراه با ابوطالب در قافله میسره، غلام خدیجه (س)
- ۴۶- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام مورد درباره آیه مبارک: «فما یکنذبک بعد بالذین» صحیح است؟
- ۱) مراد از «الذین» آئین اسلام است؛ با تمامی اصول عقائد آن.
  - ۲) «ک» در «یکنذبک» خطاب به انسان است به اعتبار جنس.
  - ۳) مراد از «الذین» مجازات خاطیان است در روز قیامت به انواع شکنجه‌ها.
  - ۴) «ک» در «یکنذبک» خطاب به پیامبر اکرم (ص) است؛ اما منظور، سایر افراد.
- ۴۷- از نظر علامه طباطبائی (ره)، کدام قول صحیح است؟
- ۱) به فرض قبول نزول یکپارچه سوره علق در ابتدای بعثت، پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول قرآن هم نماز می‌خوانده و هم نبی بوده‌اند.
  - ۲) پیامبر اکرم (ص) در ۲۷ رجب سال اول بعثت به رسالت مبعوث شده اما نخستین آیات قرآن در شب قدر نازل شده‌اند.
  - ۳) نمازهای پیامبر اکرم (ص) قبل از نزول سوره علق حاکی از آن است که سوره حمد پیش از بعثت نازل شده است.
  - ۴) نبوت پیامبر اکرم (ص) قبل از بعثت به رسالت، به دلایلی عقلی ثابت است؛ اما نزول سوره علق در سرآغاز آیات و سوره‌های نازله قرآنی ثابت نیست.
- ۴۸- از نظر علامه طباطبائی (ره)، آیه مبارک: «و ما ادراک ما لیلۃ القدر» کنایه از چیست؟
- ۱) عظمت اجر نماز در شب قدر
  - ۲) جلالت شأن و منزلت شب قدر از نظر معنوی
  - ۳) حیرت پیامبر اکرم (ص) در بیان جایگاه رفیع شب قدر
  - ۴) ناشناخته بودن شب قدر به صورت خاص در میان شب‌های ماه رمضان
- ۴۹- از نظر علامه طباطبائی (ره)، منظور از «قضاء» در آیه مبارک: «کلّما لما یقض ما امره» چیست؟
- ۱) حکم خداوند به اوامری خاص
  - ۲) تقدیر سرنوشت انسان از سوی خداوند
  - ۳) عمل به اوامر الهی از سوی انسان
  - ۴) تدبیر مقتضیات کون و مکان از سوی ملائکه
- ۵۰- از نظر علامه طباطبائی (ره)، آیه مبارک: «علمت نفس ما أحضرت» با کدام مورد قریب‌المعنی است؟
- ۱) «و ما اصابک من سیئة فمن نفسک»
  - ۲) «و جاء کل نفس معها سائق و شهید»
  - ۳) «و لتجزی کل نفس بما کسبت و هم لایظلمون»
  - ۴) «یوم تجد کل نفس ما عملت من خیر محضراً و ما عملت من سوء»

کلام اسلامی:

- ۵۱- کدام مورد جزء مقدمات برهان اصلی خواجه بر اثبات خداوند نیست؟
- ۱) حدوث عالم
  - ۲) وجوب وجود
  - ۳) استحاله دور
  - ۴) استحاله تسلسل

- ۵۲- کدام مورد بیانگر نظر خواجه درباره اراده الهی است؟
 (۱) علمی است که تابع معلوم است.
 (۲) علم پیشین الهی است.
 (۳) قدرت بر انجام فعل است.
 (۴) همان داعی بر ایجاد فعل است.
- ۵۳- با توجه به نظر ابوهاشم در مورد ذات، لوازم چهارگانه «صفت الهی» کدامند؟
 (۱) موجودیت، رحمانیت، قادر بودن، مرید بودن
 (۲) حی بودن، عالم بودن، قادر بودن، موجودیت
 (۳) حی بودن، عالم بودن، مرید بودن، موجودیت
 (۴) حی بودن، عالم بودن، قادر بودن، مرید بودن
- ۵۴- کدام آیه در اثبات رؤیت، مورد استناد اشاعره نیست؟
 (۱) قال رب ارنی أنظرُ إلیک
 (۲) وجوهٌ یومئذٍ ناظرةٌ إلی ربها ناظرةٌ
 (۳) لَنْ نُؤْمِنَ لَکَ حَتَّى تَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً
 (۴) اِنْ اسْتَقَرَّ مَکَانُهُ فَسَوْفَ تَرَانِی
- ۵۵- «امتناع لاحق» در عبارت «فی آتیه تعالی قادرٌ علی القبیح و لاینافی الامتناع اللاحق»، به کدام مورد می‌تواند بازگردد؟
 (۱) علم (۲) حکمت (۳) اراده (۴) امکان
- ۵۶- کدام عبارت با نظرات خواجه ناسازگار است؟
 (۱) ایجاد فعل مستلزم علم نیست.
 (۲) فعل خداوند دارای غرض است.
 (۳) خداوند مرید همه افعال خویش است.
 (۴) حدوث شیء زاید بر ذات آن نیست.
- ۵۷- کدام فعل در میان عدلیه، محل بحث و اختلاف است؟
 (۱) متولد
 (۲) مخترع
 (۳) متولد حادث در غیرمحل
 (۴) متولد حادث در محل
- ۵۸- نظر خواجه در مورد این نظر که «تکلیف به دلیل شکر نعمت واجب شده است»، کدام است؟
 (۱) با لطف الهی سازگار نیست.
 (۲) مورد اعتقاد صاحبان ادیان است.
 (۳) یکی از دلایل وضع تکلیف را بیان می‌کند.
 (۴) اتمام نعمت، بدون چنین تکلیفی امکان‌پذیر نیست.
- ۵۹- نظر اهل تناسخ و ثنویه به ترتیب، درباره حسن یا قبح آلام، کدام است؟
 (۱) همه را قبیح می‌دانند. - همه را قبیح می‌دانند.
 (۲) همه را حسن می‌دانند. - همه را قبیح می‌دانند.
 (۳) همه را حسن می‌دانند. - قائل به تبعیض هستند.
 (۴) قائل به تبعیض هستند. - همه را قبیح می‌دانند.
- ۶۰- کدام عبارت نشان دهنده نظر متکلمین شیعه درباره شرایع است؟
 (۱) عقل به تنهایی قادر به درک حکم هیچ یک نیست.
 (۲) درک جزئیات شرایع بر عهده عقل است.
 (۳) عقل در مورد بیشتر آن‌ها - نفیاً یا اثباتاً - حکمی ندارد.
 (۴) عقل قادر است به تنهایی درستی یا نادرستی آن‌ها را دریابد.

- ۶۱- «رهاص» نظر کدام دسته از متکلمین و در بیان کدام مطلب است؟
 (۱) شیعه - اثبات خوارق عادات اولیا
 (۲) معتزله - توجیه و تبیین کرامات
 (۳) شیعه - نقض عقیده معتزله درباره معجزات
 (۴) معتزله - اثبات معجزات و انکار کرامات
- ۶۲- نظر جبائیان و بغدادیون در مورد نصب امام، به ترتیب کدام است؟
 (۱) به وجوب عقلی آن معتقدند. - آن را واجب سمعی می‌دانند.
 (۲) به وجوب عقلی آن معتقدند. - به وجوب عقلی آن معتقدند.
 (۳) آن را واجب سمعی می‌دانند. - آن را واجب سمعی می‌دانند.
 (۴) آن را واجب سمعی می‌دانند. - به وجوب عقلی آن معتقدند.
- ۶۳- کدام یک از روش‌های تعیین امام، میان مسلمانان مورد توافق است و کدام نظر مختص به زیدیه است؟
 (۱) نص - میراث
 (۲) نص - دعوت به خویش
 (۳) اختیار اهل حل و عقد - میراث
 (۴) اختیار اهل حل و عقد - دعوت به خویش
- ۶۴- نظر خواجه در مورد «وقوع عدم» چیست و کدام دلیل، عقیده به فنا را باطل می‌کند؟
 (۱) جایز و واقع است. - ترجیح بلامرجح لازم می‌آید.
 (۲) جایز است، اما واقع نیست. - انقلاب حقایق لازم می‌آید.
 (۳) جایز و واقع است. - انقلاب حقایق لازم می‌آید.
 (۴) جایز است اما واقع نیست. - ترجیح بلامرجح لازم می‌آید.
- ۶۵- کدام مورد به ترتیب، نظر حسن بصری را در مورد فاسق و نظر خواجه را در مورد وجوب امر به معروف و نهی از منکر بیان می‌کند؟
 (۱) منافق است. - سمعی است.
 (۲) منافق است. - عقلی است.
 (۳) کافر نعمت است. - سمعی است.
 (۴) نه مومن است و نه کافر. - سمعی است.

ادبیات فارسی:

- ۶۶- معنی مقابل کدام واژه درست است؟
 (۱) غره: غافل
 (۲) ملامی: گناهان
 (۳) اجتهال: خود را به نادانی زدن
 (۴) تآلف: مدارا و ترمی نمودن
- ۶۷- با توجه به متن زیر، معنی واژه‌های مشخص شده به ترتیب کدام است؟
 «می‌خواهم که به طریق محاولة، بی‌مجادله در این ابواب سخن دستور بشنوی و میان شما به تجاوب و تناوب، فصلی مشبع و مستوفی رود تا از تحمیص اندیشه شما آنچه زیده است، بیرون افتد.»
 (۱) گفت‌وگو - پرسش و پاسخ - جدال
 (۲) قصد کردن - پاسخ شنیدن - گردش
 (۳) بحث کردن - جواب دادن - حاصل
 (۴) ژرفنگری - به یکدیگر جواب گفتن - آزمودن
- ۶۸- در متن زیر، املائی کدام واژه نادرست است؟
 «هر کجا علو همتی بود از رنج‌های صعب و هایل چاره نباشد لکن نقل بی‌مؤونت و مظاهرت تو ممکن نیست.»
 (۱) صعب (۲) مؤونت (۳) هایل (۴) مظاهرت
- ۶۹- املائی کدام واژه با توجه به معنی آن، درست است؟
 (۱) حیون: اسب جمازه
 (۲) براعت: بیزاری جستن
 (۳) منافشت: گفت‌وگو کردن و راز گفتن
 (۴) تسلف: چرب زبانی و جاسوسی

- ۷۰- نویسندگان «تذکره الاولیا - زادالمسافرین - نفحات الأتس - صدپند»، به ترتیب صاحب کدام آثار هستند؟
- (۱) منطلق الطیر - خوان اخوان - لویج - رساله دلگشا
  - (۲) مختارنامه - سفرنامه - همای و همایون - خردنامه اسکندری
  - (۳) روضة الانوار - جامع الحکمتین - هفت اورنگ - حدیقه الحقیقه
  - (۴) الهی نامه - سیرالعباد الی المعاد - یوسف و زلیخا - اخلاق الاشراف
- ۷۱- کدام دو عبارت بیان شده از جنبه تاریخ ادبیات، کاملاً درست است؟
- (الف) عبدالقاهر جرجانی مؤلف دو کتاب معتبر «اسرار البلاغه و دلائل الاعجاز» در زمینه معانی و بیان است.
 (ب) قوی ترین مخالف نظریه های ابن سینا، امام فخر رازی است و ایرادات او به وسیله خواجه نصیر طوسی رد شد.
 (ج) نویسنده کتاب سمک عیار، عوفی سمرقندی است و موضوع آن داستان های عیاری و جوانمردی است.
 (د) اسکندرنامه یکی از مثنوی های نظامی گنجه ای است که به دو بخش بهرام نامه و شرف نامه تقسیم می شود.
- (۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ب (۴) ج - د
- ۷۲- آرایه های بیت زیر کدامند؟
- «دلا ز نور هدایت گر آگهی یابی
 چو شمع خنده زنان ترک سر توانی گرد»
- (۱) ایهام - تشبیه - جناس ناقص - تلمیح
  - (۲) تشبیه - تشخیص - کنایه - جناس ناقص
  - (۳) استعاره - حسن تعلیل - تلمیح - پارادوکس
  - (۴) مجاز - پارادوکس - استعاره مکنیه - حسن تعلیل
- ۷۳- آرایه های مقابل کدام عبارت، کاملاً درست است؟
- (۱) آفرین بر دل نرم تو که از بهر ثواب
  - (۲) چشمه چشم مرا ای گل خندان دریا ب
  - (۳) سخا نماند سخن طی کنم شراب کجاست
  - (۴) ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند
- کشته غمزه خود را به نماز آمده ای (حسن آمیزی - کنایه)
 که به امید تو خوش آب روانی دارد (ایهام - اغراق)
 بده به شادی روح و روان حاتم طی (تلمیح - تکرار)
 هر آنکه خدمت جام جهان نما بکند (تضاد - تشبیه)
- ۷۴- در کدام عبارت، نقش نحوی واژه مشخص شده، درست است؟
- (۱) از نفس پرور، هنروری نیاید. (نهاد)
  - (۲) تلمیذ بی ارادت، عاشق بی زور است. (مسند)
  - (۳) صیاد بی روزی، ماهی در دجله نگیرد. (مفعول)
  - (۴) متکلم را تا کسی عیب نگیرد سخنش صلاح نپذیرد. (مضاف الیه)
- ۷۵- در کدام گروه، تمام واژه ها «صفت مرکب» هستند؟
- (۱) ناجوانمرد - خودنویس - قد بلند
  - (۲) خدانشناس - زیرنویس - سفید پوست
  - (۳) خوش نویس - ریش سفید - دیرباب
  - (۴) حقوق بگیر - گردن کلفت - زرخدان
- ۷۶- کدام عبارت از لحاظ ویرایشی، کاملاً درست است؟
- (۱) از انجام هزینه های بی مورد جلوگیری شود.
  - (۲) من خانه را ترک و با او همراهی نمودم.
  - (۳) کشتی گیر ایرانی حریف ژاپنی را برد.
  - (۴) او در رابطه با تدوین روش های علمی بحث می کرد.
- ما آنصفون ولم أجد مستنصفاً با کدام بیت تناسب دارد؟
- کز تو به دیگری نتوان برد داوری
 وز جدایی ها حکایت می کند
 که بر صفیحه هستی رقم نخواهد ماند
 در حیرتم که گردش گردون به کام کیست؟
- مفهوم بیت «منهم الیهم شکوتی و توجعی»
- (۱) ما را شکایتی ز تو گر هست هم به توست
  - (۲) بشنو از نی چون شکایت می کند
  - (۳) چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک و بد است
  - (۴) بر هر کسی که می نگرم در شکایت است

۷۸- مفهوم کلی همه ابیات یکسان است، به جز بیت ....

- (۱) بهتر آن باشد که سر دلبران
 (۲) ترک احساس خواجه اولی تر
 (۳) اگر وام خواهی ز یاران بخواه
 (۴) شب دراز به تاریکی ار نشینم به

- گفته آید در حدیث دیگران
 که احتمال جفای بوابان
 ز بی شرم زر خواستن نیست راه
 که از چراغ لثیمان به من رسد تابش

۷۹- مفهوم عبارت زیر، کدام است؟

«لذت عیش دنیا را لدغه اجل در پس است و نعیم بهشت را دیوار مکاره در پیش»

- (۱) مرگ تمام لذت‌های دنیا را نابود می‌کند و مانع رسیدن انسان به شادی پایدار می‌گردد.
 (۲) لذت دنیا انسان را می‌فریبد و مانع رسیدن او به نعمت‌های جاودان بهشت می‌شود.
 (۳) لذت دنیا با تلخی مرگ توأم است و برای رسیدن به بهشت ناملازمات زیادی وجود دارد.
 (۴) لذت‌ها و خوشی‌های دنیوی مانند نیش عقرب گشوده است و ما را از رسیدن به بهشت دور می‌سازد.

۸۰- کدام ابیات، هم به آیه قرآن در شأن امام علی (ع) و هم به حدیثی از ایشان اشاره دارد؟

- (الف) مسند نشین بزم سلونی پس از نبی
 (ب) مشکل گشا به وقت سلونی و لو کشف
 (ج) در چارچوب دفتر نبوی مشکلی نماند
 (د) وارث علم سلونی در درج لو کشف
 (ه) گلبن باغ سلونی، ماه برج انما
- صاحب سریر دایره هل اتی علی (ع)
 معجز نما به روز و غا مرتضی علی
 کان را نه بر سبیل سلونی جواب کرد
 میوه نخل لعمرک، مقتدای چارمین
 قوت سرینجه بازوی فتح خیبری
- (۱) ب - ج - ه
 (۲) الف - د - ه
 (۳) ج - د - ه
 (۴) الف - ب - د

فلسفه:

۸۱- به ترتیب کدام مشکل باعث اعتقاد به اشتراک لفظی وجود می‌شود و مهم‌ترین پیامد پذیرش این اعتقاد کدام است؟

- (۱) سنخیت - تعطیل
 (۲) اعتقاد به اصالت ماهیت - تعطیل
 (۳) سنخیت - انکار امر بدیهی
 (۴) اعتقاد به اصالت ماهیت - انکار امر بدیهی

۸۲- کدام عبارت نظر حکمای مشائی را درباره وجود بیان می‌کند؟

- (۱) وقتی وجود با ماهیت نسبت پیدا می‌کند، نوعی کثرت در آن ایجاد می‌شود که ذاتی نیست.
 (۲) وجود حقیقتی بسیط است که در هر موجودی خاص اوست و وجه مشترکی با وجود سایر موجودات ندارد.
 (۳) وجود یک حقیقت بیشتر ندارد، اما در موجودات گوناگون، خصوصیات گوناگونی را نشان می‌دهد.
 (۴) وجود در واجب یک حقیقت بسیط است، اما در موجودات، به معنای انتساب آن‌ها به این حقیقت است.

۸۳- کدام سخن در رد استدلال قائلین به امکان اعاده معدوم بیان شده است؟

- (۱) لازمه اعاده معدوم، انقلاب در ذات است.
 (۲) امتناع اعاده معدوم، لازمه وجود موجود است.
 (۳) امکان اعاده معدوم به معنای وجود عدم میان یک چیز با خود اوست.
 (۴) وجدان حکم می‌کند به این که معدوم چیزی نیست که به اعاده متصف گردد.

- ۸۴- کدام عبارت با نظرات ملاصدرا، درباره وجود ذهنی سازگار است؟
 (۱) صورت ذهنی مصداق مقوله‌ای که بر آن صدق می‌کند، شمرده نمی‌شود.
 (۲) ماهیت با ورود به ذهن، به وجود دیگر موجود شده و دگرگون می‌شود.
 (۳) صورت علمی، چیزی زائد بر نفس نیست که عنوان «کیف» بر آن صدق کند.
 (۴) علم با معلوم بالذات اتحاد ذاتی دارد و اتصاف آن به کیف با نوعی مسامحه است.
- ۸۵- کدام بیان، درباره وجود رابط درست است؟
 (۱) شامل اقسامی مانند وجود لافیه و وجود لغیره است.
 (۲) لازمه تحقق هر قضیه‌ای، اعم از ثنائی و ثلاثی است.
 (۳) تحقق آن مستلزم نوعی اتحاد میان دو موجود است.
 (۴) از حیث مفهوم مستقل و از حیث وجود، وابسته به طرفین قضیه است.
- ۸۶- کدام مورد، مصداق ضرورت به شرط محمول است؟
 (۱) ضرورت معلول به شرط وجود علت تامه
 (۲) ضرورت علت تامه به شرط وجود معلول
 (۳) ضرورتی که ممکن قبل از ایجاد پیدا کرده و موجود می‌شود
 (۴) ضرورتی که پس از معدوم شدن ممکن به آن ملحق می‌شود
- ۸۷- ماهیت مشترک میان انواع که غیرقابل حمل بر انواع خود در نظر گرفته شود، نسبت به مفهوم مقارن خود، چه نامیده می‌شود؟
 (۱) ماده (۲) جنس عالی (۳) علت مادی (۴) جنس قریب
- ۸۸- کدام مورد بیان‌کننده دیدگاهی است که بیشتر متکلمین در مورد جسم داشته‌اند؟
 (۱) یک متصل حقیقی است که به‌طور نامحدود قابلیت تقسیم دارد.
 (۲) متصلی حقیقی است که قابل قسمت به اجزائی متناهی است.
 (۳) مجموعه‌ای از اجزای ذوابعاد است که وهماً قابل قسمت هستند.
 (۴) متشکل از اجزائی است که قابل اشاره و از هر جهت غیرقابل تقسیم‌اند.
- ۸۹- کدام مورد را می‌توان مخصص صدور معلول از علت خویش دانست و کدام مورد به تقدم شیء بر خود باز می‌گردد؟
 (۱) سنخیت میان علت و معلول - تسلسل (۲) اصل وجوب علی - دور
 (۳) سنخیت میان علت و معلول - دور (۴) اصل وجوب علی - تسلسل
- ۹۰- به ترتیب کدام معنای غایت همه مصادیق آن را در برمی‌گیرد و مبدأ قریب در افعال گزافی، کدام است؟
 (۱) مراد فاعل - تخیل (۲) منتهای فعل - تخیل
 (۳) مراد فاعل - قوه عامله (۴) منتهای فعل - قوه عامله
- ۹۱- با توجه به اقسام تقابل، کدام عبارت نادرست است؟
 (۱) در تقابل عدم و ملکه همواره شأنیت موضوع اخذ می‌شود.
 (۲) تضاد همواره میان اعراض تحقق می‌یابد و در جوهر موضوعیت ندارد.
 (۳) تقدم یکی از متضایفین بر دیگری، فقط در ذهن امکان‌پذیر است.
 (۴) به اعتقاد علامه طباطبایی، میان واحد و کثیر تقابل مصطلح وجود ندارد.

۹۲- تقدم جوهر بر جسم، خاک بر گیاه و جنس مادون بر جنس عالی (در سلسله اجناس)، به ترتیب کدام یک از اقسام تقدم است؟

- (۱) ماهوی - ماهوی - ماهوی
(۲) ماهوی - طبیعی - رتبی
(۳) طبیعی - طبیعی - ماهوی
(۴) ماهوی - ماهوی - رتبی

۹۳- با توجه به مباحث قوه و فعل در فلسفه، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) فعلیت بر قوه تقدم علی و طبیعی دارد.
(۲) قوه یک شیء همان قدرت فاعل بر ایجاد آن است.
(۳) تشخیص و تعیین ماده، از ناحیه قوه شیء است.
(۴) همه پدیده‌های زمان‌مند، یک ماده مشترک دارند.

۹۴- ممکنات از جهت خیر یا شر بودنشان به چند دسته قابل تقسیم‌اند و چند دسته از آنها تحقق دارند؟

- (۱) سه - دو
(۲) چهار - دو
(۳) پنج - سه
(۴) پنج - دو

۹۵- کدام عبارت بیانگر نظر شیخ اشراق در مورد علم الهی است؟

- (۱) همه ماهیات قبل از ایجاد نزد خداوندند و از نوعی ثبوت علمی برخوردار هستند.
(۲) علم تفصیلی خداوند به موجودات، علم به مجردات نوری است که واجد همه کمالات انواع هستند.
(۳) هر موجودی با وجود خاصش نزد خداوند حاضر است و خداوند به او علم تفصیلی دارد.
(۴) موجودات مادی به واسطه صورت‌های مجردشان و موجودات مجرد به نحو بی‌واسطه نزد خدا حاضرند.

منطقی:

۹۶- اگر با «ماهو» از «جزئیات متکثره به عدد» و از «کلی واحد» سوال شود، به ترتیب کدام پاسخ‌ها داده می‌شود؟

- (۱) فرد - حد
(۲) نوع - حد
(۳) صنف - حد
(۴) نوع - نوع

۹۷- کدام مورد درباره نسبت موضوع و محل درست است و در کدام یک احتیاج «حال» شرط است؟

- (۱) همان است - موضوع
(۲) اعم از آن است - موضوع
(۳) اخص از آن است - محل
(۴) اخص از آن است - موضوع

۹۸- به اعتقاد خواجه نصیر، کدام مورد در تعریف ملکه مأخوذ نیست؟

- (۱) طبیعت نوعیه
(۲) طبیعت جنسیه
(۳) طبیعت شخصی
(۴) انتساب به موضوع

۹۹- منظور از تألیف ثانی و شرطیه بسطیه، به ترتیب کدام است؟

- (۱) شرطیه - شرطیه مرکب از دو حملیه
(۲) استدلال - شرطیه مرکب از دو حملیه
(۳) شرطیه - شرطیه مرکب از دو متصله
(۴) قضیه - شرطیه مرکب از دو حملیه

۱۰۰- کدام مورد درباره متصله لزومیه با مقدم کاذب و تالی صادق و متصله اتفاقیه با مقدم صادق و تالی کاذب، به ترتیب درست است؟

- (۱) کاذب - صادق
(۲) صادق - صادق
(۳) کاذب - کاذب
(۴) صادق - کاذب

۱۰۱- کدام مورد از شرایط تلازم دو متصله نیست؟

- (۱) یکی بودن کم
(۲) تفاوت در کیف
(۳) یکی بودن تالی دو قضیه
(۴) یکی بودن مقدم دو قضیه

- ۱۰۲- کدام عبارت دربارهٔ معدولته المحمول نادرست است؟
 (۱) اخص از سالبه است.
 (۲) به شرط عدم موضوع، همواره صادق است.
 (۳) به فرض ثبوت موضوع، با سالبه تلازم دارد.
 (۴) در قضایای ثنائیه با تخصیص لفظ مشخص می‌شود.
- ۱۰۳- کدام عبارت دربارهٔ نقیض «ممکنه خاصه» درست است؟
 (۱) یک قضیه ممکنه عامه است.
 (۲) یک قضیه ضروریه است.
 (۳) یک منفصله مانعه‌الرفع است که از دو قضیه ضروریه تشکیل شده است.
 (۴) یک منفصله مانعه‌الجمع است که از دو قضیه ضروریه تشکیل شده است.
- ۱۰۴- عکس قضیه «هیچ انسانی ضرورتاً رستگار نیست»، کدام است؟
 (۱) عکس ندارد.
 (۲) هیچ رستگاری ضرورتاً انسان نیست.
 (۳) ممکن است بعضی از رستگاران انسان نباشند.
 (۴) بعضی از غیررستگاران ضرورتاً انسان هستند.
- ۱۰۵- با فرض این که قضایای «هیچ غیر الف نیست.» و «بعضی الف ج نیست.» به ترتیب صادق و کاذب باشند، صدق کدام قضیه را می‌توان به دست آورد؟
 (۱) هر ب ج است.
 (۲) بعضی ب ج است.
 (۳) بعضی غیر ب ج نیست.
 (۴) هیچ ج غیر ب نیست.
- ۱۰۶- کدام مورد دربارهٔ قیاس استثنایی اتصالی که مقدمهٔ آن جزئیه باشد، درست است؟
 (۱) عقیم است.
 (۲) نتیجهٔ آن ضرورتاً جزئیه است.
 (۳) در صورتی که لزومیه باشد، منتج است.
 (۴) در صورتی که موجه باشد، منتج است.
- ۱۰۷- هرگاه قیاس «هر الف ب است. هر ب ج است.» را داشته باشیم، کدام مقدمات، یک قیاس دور را تشکیل می‌دهند؟
 (۱) بعضی الف ج است. - هر ب ج است.
 (۲) هر الف ج است. - بعضی ج ب است.
 (۳) بعضی الف ج است. - بعضی ج ب است.
 (۴) هر الف ج است. - هر ج ب است.
- ۱۰۸- با توجه به معنای «اولی» در باب برهان، کدام یک نسبت به انسان «اولی» نیست؟
 (۱) زنده
 (۲) مختار
 (۳) ناطق
 (۴) حیوان
- ۱۰۹- به ترتیب کدام یک در مسائل علمی محمول واقع می‌شود و نسبت علوم با یکدیگر بر حسب کدام است؟
 (۱) مقومات - موضوعات آنها
 (۲) مقومات - مسائل آنها
 (۳) اعراض ذاتی - موضوعات آنها
 (۴) اعراض ذاتی - مسائل آنها
- ۱۱۰- در متن زیر کدام مغالطه به کار رفته است؟
 «طبق نظر کارشناسان، این منطقه سرسبزترین مرتع کوهستانی ایران است؛ پس منطقه‌ای سرسبزتر از این برای دامپروری وجود ندارد.»
 (۱) ممارات
 (۲) تفصیل مرکب
 (۳) ترکیب مفصل
 (۴) وضع ما لیس بعلة علة

اطلاعات عمومی:

- ۱۱۱- «دانشمند فرزانه شیخ حر عاملی در احکام شرعی مجلداتی را تدوین کرده که غیر از مقدمه و خاتمه دارای ۵۱ کتاب و مشتمل بر ۳۵۸۴۳ حدیث می‌باشد» نام این مجموعه کتاب‌ها چیست؟
 (۱) تهذیب الاحکام
 (۲) وسائل الشیعه
 (۳) مستدرک الوسائل
 (۴) من لا یحضره الفقیه

- ۱۱۲- تفاسیر «مجمع البیان» و «المنار» به ترتیب از کدام مفسرین می‌باشند؟
 (۱) شیخ طبرسی - سید قطب
 (۲) شیخ طوسی - شیخ محمد عبده
 (۳) شیخ طوسی - سید قطب
 (۴) شیخ طبرسی - شیخ محمد عبده
- ۱۱۳- روزه روز عاشورا و عید قربان به ترتیب چه حکمی دارد؟
 (۱) مکروه - حرام
 (۲) مکروه - مباح
 (۳) مستحب - حرام
 (۴) مستحب - مباح
- ۱۱۴- کدام عملیات رزمندگان اسلام زمینه‌ساز صدور قطعنامه ۵۹۸ سازمان ملل گردید؟
 (۱) خیبر
 (۲) کربلای ۱
 (۳) رمضان
 (۴) والفجر ۸
- ۱۱۵- اولین عملیات بعد از عزل بنی‌صدر از فرماندهی کل قوا کدام بود و با چه هدفی انجام شد؟
 (۱) طریق القدس - شکستن حصر آبادان
 (۲) ثامن الائمه - آزادسازی سوسنگرد
 (۳) ثامن الائمه - شکستن حصر آبادان
 (۴) طریق القدس - آزادسازی سوسنگرد
- ۱۱۶- امام خمینی (ره) فرمودند: اگر بخواهید بی‌خوف و هراس در مقابل باطل بایستید و از حق دفاع کنید و توطئه‌های آنان در روح شما اثر نگذارد، باید چه عملی انجام دهید؟
 (۱) خود را به ساده‌زیستی عادت دهید و از تعلق قلب به مال و منال و جاه و مقام بپرهیزید.
 (۲) با اراده و عزم راسخ خود به طرف علم و عمل و کسب دانش همراه با بینش حرکت نمایید.
 (۳) بدانید که مبارزه در راه استقلال و آزادی محرومان جهان با سرمایه‌داری و رفاہ طلبی سازگار نیست.
 (۴) هیچ‌گاه سلاح مبارزه با ظلم را بر زمین نگذارید و دشمنی یا دشمنان خدا را شعار خود سازید.
- ۱۱۷- کتاب‌های «تاریخ احزاب سیاسی» و «اصول فلسفه و روش رئالیسم» و «چهل حدیث» به ترتیب از آثار کدام یک از چهره‌های برجسته جامعه مسلمان ایرانی می‌باشند؟
 (۱) شهید بهشتی - شهید مطهری - علامه طباطبایی
 (۲) ملک‌الشعراى بهار - علامه طباطبایی - امام خمینی
 (۳) شهید بهشتی - علامه طباطبایی - شهید مطهری
 (۴) ملک‌الشعراى بهار - شهید مطهری - امام خمینی
- ۱۱۸- کدام شاعر معاصر، سه چهار سالی بعد از مشروطیت، با انتشار روزنامه طوفان و درج مقالاتی آتشین و انتقادآمیز به جنگ استبداد و بی‌قانونی رفت و سرانجام در سال ۱۳۱۸ شمسی با تزویق آمپول هوا (در زندان و بر سر عقیده‌اش) به قتل رسید؟
 (۱) عارف قزوینی
 (۲) میرزاده عشقی
 (۳) فرخی یزدی
 (۴) ادیب الممالک فراهانی
- ۱۱۹- نخستین شعری که در آن چهره ستم دیده آوارگان فلسطین را به تصویر کشیده چه نام دارد و از چه کسی است؟
 (۱) آوارگان عرب - عبدالوهاب البیاتی
 (۲) الاجنه زن آواره - کامل سلیمان
 (۳) سوگواری بر آفتاب ژوئن - عبدالوهاب البیاتی
 (۴) شراره‌ها و خاکسترها - کامل سلیمان
- ۱۲۰- طبق اصل یکصد و شصت و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، رسیدگی به جرایم سیاسی و مطبوعاتی چگونه است؟
 (۱) علنی بوده و با حضور هیئت منصفه در محاکم دادگستری صورت می‌گیرد.
 (۲) علنی بوده و با حضور هیئت منصفه در دیوان عدالت اداری صورت می‌گیرد.
 (۳) غیر علنی بوده و با حضور هیئت منصفه در محاکم دادگستری صورت می‌گیرد.
 (۴) غیر علنی بوده و با حضور هیئت منصفه در دیوان عدالت اداری صورت می‌گیرد.

۱۲۱- دیوان محاسبات، برطبق کدام اصل قانون اساسی جمهوری اسلامی، حساب‌ها و اسناد و مدارک مربوط را برابر قانون می‌بایست جمع‌آوری نموده و همچنین گزارش تفریح بودجه هر سال را به انضمام نظرات خودش می‌بایست به کدام دستگاه ارائه دهد؟

- (۱) اصل پنجاه و چهار - سازمان بازرسی کل کشور، این گزارش باید در صحن علنی مجلس قرائت شود.
- (۲) اصل پنجاه و چهار - مجلس شورای اسلامی، این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.
- (۳) اصل چهل و چهار - سازمان بازرسی کل کشور، این گزارش باید در صحن علنی مجلس قرائت شود.
- (۴) اصل چهل و چهار - مجلس شورای اسلامی، این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

۱۲۲- کدام ویتامین به عنوان عامل «ضد التهاب عصبی» شناخته می‌شود؟

- (۱) C (۲) K (۳) B_۲ (۴) B_۱

۱۲۳- مهم‌ترین شکل ویتامین D از دیدگاه تغذیه انسان، کدام است؟

- (۱) D_۱ (۲) D_۲ (۳) D_۳ (۴) D_۴

۱۲۴- افزایش انگیزه مردم برای سرمایه‌گذاری از پیامدهای مطلوب کدام مورد است؟

- (۱) تأمین «منابع مالی» از طریق اوراق بهادار
  - (۲) دریافت «وام بانکی» از محل سپرده‌های مردم
  - (۳) کسب درآمد از طریق «سرمایه‌گذاری مستقیم» در طرح‌های تولیدی و عمرانی
  - (۴) پرداخت بهره و اصل وام دریافتی به بانک پس از انجام فعالیت‌های تجاری یا تولیدی
- ۱۲۵- اوراقی که برای «تأمین منابع مالی» صادر می‌شود چیست و جدیدترین آن کدام است؟
- (۱) اوراق سهام ممتاز - اوراق سهام
  - (۲) اوراق بهادار - اوراق سهام
  - (۳) اوراق سهام ممتاز - اوراق مشارکت
  - (۴) اوراق بهادار - اوراق مشارکت

تاریخ اسلام:

۱۲۶- نهاد خلافت (عباسی) پس از سقوط به دست هلاکوی مغول در ۶۵۶ ق، بار دیگر در کجا و توسط کدام حاکم تجدید شد؟

- (۱) قسطنطنیه - سلطان سلیم اول
- (۲) مصر - صلاح الدین ایوبی
- (۳) قسطنطنیه - سلطان محمد فاتح
- (۴) مصر - بیبرس از سلاطین مملوک

۱۲۷- سرسخت‌ترین دشمنان رسول خدا (ص) در دوره بعثت، چه کسانی بودند؟

- (۱) منافقان (۲) اشراف قریش (۳) خاندان اموی (۴) تجار و بازرگانان قریش

۱۲۸- کدام یک از اشراف قریش، نقش مؤثرتری در وقوع جنگ بدر کبری داشت؟

- (۱) ابوجهل (۲) ابوسفیان (۳) خالد بن ولید (۴) نضر بن حارث

۱۲۹- کدام عامل سبب اصلی گرایش مردم مدینه به اسلام، طی سالهای دوازدهم و سیزدهم بعثت گردید؟

- (۱) روحیه نرمخویی مردم مدینه
- (۲) وعده یهودیان مبنی بر ظهور پیامبری از سوی خدا
- (۳) اختلاف میان اعراب و یهودیان ساکن مدینه
- (۴) اختلاف و وضع بحرانی میان دو قبیله اوس و خزرج بعد از جنگ بعثت

۱۳۰- با مشورت کدام یک از صحابه رسول خدا (ص)، خلیفه دوم از شرکت در جنگ قادسیه منع شد؟

- (۱) زبیر (۲) عثمان (۳) علی بن ابی طالب (۴) سعد بن ابی وقاص

- ۱۳۱- کدام یک از خلفای اموی، نظام اداری، تشکیلات مالی منسجم و سیاست تعریب در ضرب سکه را سامان بخشید؟
 (۱) عبدالملک بن مروان (۲) عمر بن عبدالعزیز (۳) معاویه بن ابی سفیان (۴) هشام بن عبدالملک
- ۱۳۲- شهر بغداد، به دستور کدام خلیفه عباسی ساخته شد؟
 (۱) مهدی (۲) سفاح (۳) هارون (۴) منصور
- ۱۳۳- عامل اصلی همکاری ایرانیان با عباسیان در براندازی دولت اموی، چه بود؟
 (۱) منافع مشترک اقتصادی (۲) دشمن مشترک آنها یعنی امویان
 (۳) علاقه ایرانیان و عباسیان به اهل بیت پیامبر (ص) (۴) اشتراک عقیدتی ایرانیان و عباسیان که شیعه بودند
- ۱۳۴- نخستین دولت شیعی که توسط سادات علوی تأسیس شد چه نام داشت و در کجا مستقر گردید؟
 (۱) علویان - دیلمستان (۲) ادریسیان - مغرب اقصی
 (۳) علویان - طبرستان (۴) ادریسیان - افریقیه (تونس)
- ۱۳۵- کدام جنبش، به انگیزه خونخواهی قتل ابومسلم پدید نیامد؟
 (۱) مقنع (۲) سنباد (۳) به آفرید (۴) اسحق ترک
- ۱۳۶- با تأسیس کدام دولت، زمینه برای استقلال سیاسی ایرانیان از دولت خلافت عربی فراهم شد؟
 (۱) طاهریان (۲) صفاریان (۳) سامانیان (۴) علویان طبرستان
- ۱۳۷- در دوره حکمرانی کدام دولت، زبان، ادب و فرهنگ ایرانی رشد کرد و فارسی نویسی گسترش یافت؟
 (۱) ایلخانان (۲) صفاریان (۳) آل بویه (۴) سامانیان
- ۱۳۸- زمینه سیاسی و اجتماعی برای شکوفایی حیات فرهنگی عالمان شیعی اثنی عشری، در دوره حکومت کدام خاندان مهیا گردید؟
 (۱) ایلخانان (۲) آل بویه (۳) ادریسیان (۴) علویان طبرستان
- ۱۳۹- جنبش حروفیه، در دوره کدام دولت در ایران پدید آمد؟
 (۱) صفوی (۲) ایلخانی (۳) تیموری (۴) سلجوقی
- ۱۴۰- نفوذ و سلطه ترکان بر دستگاه خلافت، از دوره خلافت کدام خلیفه عباسی آغاز شد؟
 (۱) معتصم (۲) متوکل (۳) مأمون (۴) مستعین

تاریخ معاصر:

- ۱۴۱- یکی از مهمترین اقدامات انگلیس، پس از آن که ژنرال گاردان ایران را ترک کرد، کدام است؟
 (۱) خواستار خروج فوری فرانسویان از ایران شد.
 (۲) سرجان ملکم را با هدایای بسیار روانه دربار ایران ساخت.
 (۳) با فرستادن سرگوراولی به دربار ایران شاه قاجار را به تسلیم شدن در برابر روسیه واداشت.
 (۴) نیروی های انگلیسی با هجوم به بوشهر و خرمشهر ایران را وادار به جدا شدن افغانستان و هرات کردند.
- ۱۴۲- برای نخستین بار از طریق کدام کشور فراماسونری به ایران راه یافت و شبکه گسترده ای در ایران به وجود آمد؟
 (۱) هند (۲) هلند (۳) فرانسه (۴) انگلیس
- ۱۴۳- با نخست وزیری کدام فرد، کلنل محمدتقی خان پسیان از فرمان حکومت مرکزی سرباز زد و در مشهد کمیته ملی تشکیل داد؟
 (۱) رضاخان (۲) وثوق الدوله
 (۳) قوام السلطنه (۴) سید ضیاءالدین طباطبایی

۱۴۴- کدام مورد دربارهٔ تخلیه ایران از قوای متفقین، به ترومن رئیس‌جمهور آمریکا نسبت داده شده است؟

- (۱) در آن زمان شوروی را وادار کرد تا در امور آذربایجان مداخله نکند.
- (۲) با تشکیل شرکت مختلط ایران و شوروی برای تخلیه ایران از قوای شوروی، موافقت کرد.
- (۳) با توافق سه ماده‌ای «در مورد تخلیه ایران و نفت شمال و آذربایجان به وسیلهٔ احمد قوام با شوروی» مخالفت نمود.
- (۴) به استالین اولتیماتوم داد در صورت تخلیه نکردن قوای خود از ایران، آمریکا مجدداً وارد ایران خواهد شد.

۱۴۵- عکس‌العمل ایران در مقابل دکترین آیزنهاور، رئیس‌جمهور وقت آمریکا کدام بود؟

- (۱) با مخالفت شوروی از قبول آن خودداری ورزید.
- (۲) آمریکا با ترساندن دولت ایران از خطر کمونیسم، خواستار قبول این دکترین توسط ایران شد.
- (۳) دولت ایران، بلافاصله این دکترین را قبول نمود و تحت رهبری امپریالیست آمریکا قرار گرفت.
- (۴) سیاسیون بانفوذی که ادعای ملی بودن داشتند به امید رسیدن به قدرت، موافقت خود را با این برنامه اعلام داشتند.

۱۴۶- نخستین اجتماع آیات عظام خمینی (ره)، شریعتمداری و گلبایگانی در مخالفت با تصویب‌نامهٔ انجمن‌های ایالتی و

ولایتی، در کدام محل تشکیل یافت؟

- (۱) مسجد اعظم قم
- (۲) مدرسه فیضیه قم
- (۳) در منزل مرحوم آیت‌الله گلبایگانی
- (۴) منزل مرحوم آیت‌الله حائری

۱۴۷- یکی از مهم‌ترین اهداف اسدالله علم پس از رسیدن به پست نخست‌وزیری، کدام مورد بود؟

- (۱) تصویب قوانین غیرمذهبی
- (۲) برقراری دیکتاتوری به تمام معنی در کشور
- (۳) خواستار دریافت کمک‌های بیشتر از دولت آمریکا بود.
- (۴) هدف اصلی وی ایجاد تفرقه و پراکندگی میان رهبران مذهبی بود.

۱۴۸- حزب زحمتگشان دکتربقایی با تشکیل سازمان نگهبانان آزادی، خواستار کدام مورد بود؟

- (۱) سقوط دولت دکتر اقبال و تجدید انتخابات
- (۲) نخست‌وزیری علی‌امینی و دادن اختیارات تام به او
- (۳) انجام اصلاحات بدون شعارهای کاذب
- (۴) حفظ آزادی‌های مردم و انجام انتخابات بر مبنای قانون اساسی

۱۴۹- با انجام فراندوم در ششم بهمن ماه، روحانیون به پیشنهاد امام خمینی (ره) چه تصمیمی گرفتند؟

- (۱) از طلاب خواستند تا خود را برای انجام خدمت سربازی و یا به زندان رفتن آماده نمایند.
- (۲) عید نوروز سال ۴۲ را به عزای عمومی تبدیل کنند.
- (۳) به عنوان اعتراض به دولت، در آغاز ماه مبارک رمضان از رفتن به مساجد خودداری کنند.
- (۴) حذف دولت مستبد، به جرم تخلف از احکام اسلام و تجاوز به قانون اساسی

۱۵۰- مهم‌ترین وظیفه جمعیت تربیت‌سخنگو که به وسیله هیأت‌های مؤتلفه تشکیل گردید، کدام بود؟

- (۱) رساندن سریع پیام امام خمینی (ره) به مردم
- (۲) تلاش برای گسترش نهضت اسلامی در سراسر کشور
- (۳) مخالفت با تصویب لایحهٔ کاپیتولاسیون و افزایش قیمت بنزین
- (۴) اقدام مسلحانه علیه رژیم، که توده مردم از آن پشتیبانی می‌کردند.

۱۵۱- یکی از اقدامات خلاف مصالح کشور، جدایی بحرین از ایران بود، این واقعه در زمان نخست‌وزیری کدام شخصیت سیاسی صورت پذیرفت؟

(۱) غلام (۲) هویدا (۳) دکتر امینی (۴) دکتر اقبال

۱۵۲- دولت جمشید آموزگار، برای نادیده گرفتن طغیان و سرکوب قیام مردم تبریز، به کدام روش متوسل گردید؟

(۱) به‌طور علنی گفت که دشمنان ایران می‌خواهند ایرانستان بسازند.
 (۲) به‌طور علنی اعلام کرد در خیل آشوب‌گران این شهر، حتی یک تبریزی واقعی حضور نداشت.
 (۳) این قیام را نتیجه اتحاد نامقدس بین کمونیست‌ها و اشخاص بسیار مرتجع معرفی کرد.
 (۴) در پیامی قیام مردم تبریز را به متعصبین مرتجع نسبت داد، که از خارج حمایت می‌شدند.

۱۵۳- کدام روحانی مبارز، در جریان قیام انقلاب مردمی و با نزدیک شدن روزهای تاسوعا و عاشورا، همبستگی میان نیروهای ملی و مذهبی را به آزمایش گذاشت؟

(۱) شهید مفتاح (۲) شهید مطهری (۳) آیت‌الله رفسنجانی (۴) آیت‌الله طالقانی

۱۵۴- کدام مورد بعد از فرار شاه، ملت ایران را مورد تهدید جدی قرار می‌داد؟

(۱) کودتا با فرمان و رهبری آمریکا
 (۲) حضور توده‌ای‌ها در صحنه‌های سیاسی با حمایت شوروی
 (۳) سرکوب اعتصابات سراسری مردم به وسیله نظامیان قدرت به دست گرفته
 (۴) حمایت همه جانبه دولت انگلیس از شاه، برای حفظ و بازگرداندن وی به کشور

۱۵۵- پس از پیروزی انقلاب اسلامی نخستین کشوری که با تعیین دولت موقت از جانب امام خمینی (ره) آن را به رسمیت شناخت کدام بود؟

(۱) عمان (۲) اردن (۳) لیبی (۴) افغانستان

اصول:

۱۵۶- مهم‌ترین دلیل بر حجیت ظواهر الفاظ چیست؟

(۱) بنای عقلا
 (۲) روایات معصومین
 (۳) آیات قرآن کریم
 (۴) اجماع علمای امامیه

۱۵۷- از نظر امامیه، «اجماع» به چه ملاکی حجت است؟

(۱) کشف قول معصوم
 (۲) عدم کشف نظر مخالف
 (۳) اتفاق امت بر نظر واحد
 (۴) اتفاق علما به استناد اطمینان به حکم شرعی

۱۵۸- «موافقت با مشهور» چه نوع مرجحی محسوب می‌شود؟

(۱) جهتی (۲) دلالی (۳) مضمونی (۴) صدوری

۱۵۹- در صورتی که دلیل عام با دلیل دیگری تخصیص خورده باشد و شک در تخصیص افراد دیگر پیدا شود، کدام یک از موارد صحیح خواهد بود؟

(۱) تنها در صورتی که مخصص متصل باشد می‌توان به آن عام تمسک کرد.
 (۲) تخصیص در هر صورت عام را از عموم خارج نمی‌کند و عام قابل تمسک باقی می‌ماند.
 (۳) تخصیص در هر صورت موجب مجازیت عام می‌شود و دیگر قابل تمسک نخواهد بود.
 (۴) تخصیص در هر صورت امری معهود است و متکلم از ابتدا عام را در غیر معنای عموم استعمال کرده است.

- ۱۶۰- در کدام یک از موارد، جمله شرطیه دارای مفهوم است؟
 (۱) شرط قید موضوع باشد.
 (۲) با نفی شرط موضوع منتفی شود.
 (۳) شرط علت انحصاری حکم باشد.
 (۴) بین شرط و جزاء رابطه‌ای وجود داشته باشد.
- ۱۶۱- کدام مطلب در مورد غیر مستقلات عقلیه، صحیح است؟
 (۱) هر دو مقدمه، عقلی باشند ولی استنتاج متضمن حکم شرعی باشد.
 (۲) صغری از دو مقدمه، شرعی و کبری، حکم عقلی به ملازمه باشد.
 (۳) صغری از دو مقدمه، حکم عقلی به ملازمه و کبری، شرعی باشد.
 (۴) صغری و کبری در هر دو مقدمه، شرعی باشد و تنها استنتاج عقلی باشد.
- ۱۶۲- حکم پاک شدن دست نجسی که در آب قلیلی تطهیر می‌شود که قبلاً به طهارت آن یقین داشتیم و حال در نجس شدن آن آب شک پیدا کرده‌ایم، چیست؟
 (۱) طهارت دست مشکوک است و باید به ادله دیگر رجوع شود.
 (۲) نجاست دست استصحاب می‌شود و محکوم به نجاست است.
 (۳) دست محکوم به طهارت است، زیرا طهارت آب استصحاب می‌شود.
 (۴) دست محکوم به طهارت است چون به قاعده طهارت دست تمسک می‌کنیم.
- ۱۶۳- روایت «الطواف بالبيت صلوة» نسبت به ادله احکام نماز، چه وضعیتی دارد؟
 (۱) ورود (۲) تعارض (۳) تخصیص (۴) حکومت
- ۱۶۴- تعدد معانی حقیقی برای یک لفظ در یک زبان، تعریف کدام یک از موارد است؟
 (۱) تقارب (۲) ترادف (۳) اشتراک لفظی (۴) اشتراک معنوی
- ۱۶۵- در آیه شریفه «و اذا حللتم فاصطادوا»، ظهور فعل امر «اصطادوا» بعد از خارج شدن از احرام در چیست؟
 (۱) وجوب (۲) ترخیص (۳) استحباب (۴) اباحه خاصه
- ۱۶۶- دلیل بر اینکه از صیغه امر، وجوب به ذهن متبادر می‌شود، کدام است؟
 (۱) چون صیغه امر انصراف به وجود دارد.
 (۲) چون وجوب، بعث مسبوق به اراده شدید است.
 (۳) چون وجوب، بعث انشایی همراه با منع از ترک است.
 (۴) چون مقدمات حکمت اقتضا می‌کند که صیغه امر حمل بر وجوب شود.
- ۱۶۷- کدام مطلب در مورد تعارض و تراحم، صحیح می‌باشد؟
 (۱) تعارض تکاذب دو دلیل در مقام جعل است و تراحم، تنافی دو دلیل در مقام امتثال است.
 (۲) تعارض تکاذب دو دلیل در مقام تشریح است و تراحم، تنافی دو دلیل در مقام اقتضا است.
 (۳) تعارض تکاذب دو دلیل در مقام جعل است و تراحم، تکافؤ دو دلیل مقام اقتضا است.
 (۴) تعارض و تراحم هر دو در مقام جعل تنافی دارند ولی قاعده اولیه در تعارض تساقط است و در تراحم تخییر است.
- ۱۶۸- کدام یک از موارد در استصحاب قهقرایی تحقق می‌یابد و آیا حجت است؟
 (۱) زمان یقین و شک واحد است و لذا حجت نیست.
 (۲) زمان متیقن متأخر از زمان مشکوک است و حجت ندارد.
 (۳) زمان متیقن و مشکوک واحد است ولی چنین یقینی حجت نیست.
 (۴) زمان متیقن متقدم است ولی ادله استصحاب شامل چنین یقینی نمی‌شود و حجت نیست.

- ۱۶۹- نظر مرحوم مظفر درباره ظهور جمله مشتمل برالحاق استثنا به چند جمله عام، کدام است؟
 (۱) ظهور در بازگشت استثنا به همه جملات عام
 (۲) ظهور در بازگشت استثنا به جمله آخر عام
 (۳) تفصیل بین تکرار موضوع و عدم تکرار موضوع
 (۴) عدم ظهور در بازگشت استثنا به همه جملات عام
- ۱۷۰- در صورت تکلیف به حکم مردم بین حرمت و وجوب چیزی، کدام اصل جریان پیدا می‌کند؟
 (۱) برائت عقلی
 (۲) تخییر شرعی
 (۳) برائت شرعی
 (۴) تخییر عقلی و تکوینی

اخلاق و تربیت اسلامی:

- ۱۷۱- از دقت در آیه شریفه «ربنا و ابعث فیهم رسولا منهم یتلوا علیهم آیاتک و یعلمهم الکتاب و الحکمة و یرزقهم» کدام پیام‌ها دریافت می‌شود؟
 (۱) تربیت پیامبر اکرم (ص) نسبت به مؤمنان - تعلیم کتاب و حکمت و معارف الهی هدف انبیاء است.
 (۲) تربیت پیامبر اکرم (ص) نسبت به مؤمنان - تزکیه در عمل، در مرحله انسان‌سازی مقدم بر تعلیم معارف است.
 (۳) دعای حضرت ابراهیم (ع) درباره ذریه‌اش - تعلیم کتاب و حکمت و معارف الهی هدف انبیاء است.
 (۴) دعای حضرت ابراهیم (ع) درباره ذریه‌اش - تزکیه در عمل، در مرحله انسان‌سازی مقدم بر تعلیم معارف است.
- ۱۷۲- احیاگر شخصیت و هویت واقعی انسان چیست و کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟
 (۱) فضایل اخلاقی - و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون
 (۲) فضایل اخلاقی - قد افلح من رزقها و قد خاب من دسیها
 (۳) پرورش روح - و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون
 (۴) پرورش روح - قد افلح من رزقها و قد خاب من دسیها
- ۱۷۳- کدام آیه شریفه حاکی از این مطلب است؟
 «قرآن کریم حرکت انسان را بازگشت به خدا دانسته است.»
 (۱) افحسبتم انما خلقناکم عبداً...
 (۲) الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی
 (۳) ماتری فی خلق الرحمن من تفاوت...
 (۴) فاذا سویته و نفخت فیہ من روحی
- ۱۷۴- عبارت «تربیت عبارت است از آماده کردن کودکان برای کامیابی در جامعه آینده که به مراتب از جامعه کنونی برتر خواهد بود»، مربوط به کدام یک از نظریه‌پردازان می‌باشد؟
 (۱) هگل
 (۲) کانت
 (۳) فردریک مایر
 (۴) جان دیوئی
- ۱۷۵- نزدیکترین راه به سوی خدا و گرایش به پرستش او و نیز تمایل به خیر و فضایل، با معرفت ..... است حاصل می‌شود و آیه شریفه ..... حاکی از آن است.
 (۱) فطری که حضوری و قلبی - لقد کنت فی غفلة من هذا فکشفنا عنک عطاتک فبصرک الیوم حدید
 (۲) درونی که حصولی و عملی - لقد کنت فی غفلة من هذا فکشفنا عنک عطاتک فبصرک الیوم حدید
 (۳) درونی که حصولی و عملی - و اذا غشیهم موج کالظلل دعوا الله مخلصین له الدین
 (۴) فطری که حضوری و قلبی - و اذا غشیهم موج کالظلل دعوا الله مخلصین له الدین
- ۱۷۶- غایت خلقت و هدف از تربیت چیست و بالاترین درجه آن کدام است؟
 (۱) رساندن انسان به لقاء الله - معرفت، علم و عمل و تعبد می‌باشد.
 (۲) متمتع شدن از نعمت‌های الهی - حکمت و معرفت و یقین شهودی است.
 (۳) متمتع شدن از نعمت‌های الهی - معرفت، علم و عمل و تعبد می‌باشد.
 (۴) رساندن انسان به لقاء الله - حکمت و معرفت و یقین شهودی است.

۱۷۷- از دقت در آیه شریفه «فل ما استلکم علیه من اجر آلا من شاء ان یتخذ الی ربه سبیلاً» کدام پیام دریافت می‌شود؟

- (۱) اصول تربیتی از جهان‌بینی و مبانی فکری و اعتقادی هر مکتب سرچشمه می‌گیرد.
- (۲) مربی و تربیت‌پذیر با قصد تقرب به خدا و با انگیزه الهی به امر تربیت روی آورند.
- (۳) بالاترین درجه نیت آن است که سیاس و ستایش منعم و محبت به معبود انگیزه عمل باشد.
- (۴) هنگامی مربی قصد تربیت می‌کند، لازم است این فعل او از یگانگی خداوند نشأت بگیرد.

۱۷۸- با توجه به اصل پویایی و تداوم در تربیت، کدام نکات باید مورد توجه جدی قرار بگیرد؟

- (۱) تهذیب و تزکیه - دور کردن یأس و ناامیدی در دستیابی به کمال
- (۲) تهذیب و تزکیه - مجاهده با امیال نفسانی و سرکوب کردن آن‌ها
- (۳) حلم و بردباری - دور کردن یأس و ناامیدی در دستیابی به کمال
- (۴) حلم و بردباری - مجاهده با امیال نفسانی و سرکوب کردن آن‌ها

۱۷۹- جوهر و حقیقت انسانی که مایه قوام انسانیت و پشتوانه دین او می‌باشد چیست و حدیث شریف «من اجاع بطنه

عظمت فکرت و فطن قلبه» ناظر بر کدام عامل تضعیف آن می‌باشد؟

- (۱) روح - رفاه زدگی
- (۲) عقل - بردگی فکری
- (۳) عقل - رفاه زدگی
- (۴) روح - بردگی فکری

۱۸۰- از آیه شریفه «کان الناس امة واحدة فبعث الله التّبیین مبشّرین و منذرین و انزل معهم الکتاب بالحق ...» کدام

مفهوم مستفاد می‌گردد؟

- (۱) قرآن فلسفه بعثت پیامبران را جهت رفع اختلاف ناشی از هوا و طغیان، مورد تأکید قرار داده است.
- (۲) انسان به گونه‌ای آفریده شده که به صورت گروه‌های مختلف درآید و قرآن امت واحده را توصیه می‌کند.
- (۳) قرآن فلسفه بعثت پیامبران را دعوت به توحید و مبارزه با هرگونه شرک و خرافه‌پرستی بیان نموده است.
- (۴) خداوند اجتماعی بودن انسان را در متن آفرینش آن‌ها پی‌ریزی کرده، اختلاف، ناشی از پیروی از هوی نفس است.

۱۸۱- خداوند در آیه شریفه «و وصینا الانسان بوالدیه حسنا و ان جاهداک لتشرک بی ما لیس لک به علم فلا تطعهما...»

انسان‌ها را به کدام امر سفارش می‌کند؟

- (۱) نسبت به پدر و مادر خود در صورتی که مسلمان باشند نیکی کن
- (۲) از دستورات پدر و مادر مسلمان و معتقد بی‌قید و شرط اطاعت کن
- (۳) نسبت به پدر و مادر خود اگر غیرمسلمان باشند نیکی کن
- (۴) از دستورات پدر و مادر مسلمان که به آن علم نداری اطاعت نکن

۱۸۲- خداوند در قرآن کریم، کدام مورد را عامل بازدارنده از گناه معرفی می‌کند و آیه شریفه «فاتقوا الله حق تقاته» ناظر

بر چیست؟

- (۱) پرهیز از وساوس شیطان و هوی نفس - کاملترین مرحله تقوا
- (۲) ترس از مقام ربوبی و عقوبت الهی - مراتب و مدارج تقوا
- (۳) پرهیز از وساوس شیطان و هوی نفس - مراتب و مدارج تقوا
- (۴) ترس از مقام ربوبی و عقوبت الهی - کاملترین مرحله تقوا

۱۸۳- کدام راهبرد تربیتی اسلام با روح و احساس و گرایش‌های فطرت و معنوی مخاطب سروکار دارد و قرآن ما را در

این رابطه به چه امری توجه می‌دهد؟

- (۱) موعظه - ادع الی سبیل ربک بالحکمة...
- (۲) حکمت - يعظکم لعلکم تذكرون
- (۳) حکمت - ادع الی سبیل ربک بالحکمة...
- (۴) موعظه - يعظکم لعلکم تذكرون

۱۸۴- براساس روایات اسلامی، کدام وظایف به عنوان شاخصه بارز دینداری یاد شده و تارک آن مرده‌ای زنده‌نما، ضعیف و ناتوان، به شمار آمده است؟

- (۱) تولی و تبری
(۲) تیشیر و انذار
(۳) امر به معروف و نهی از منکر
(۴) اقامه نماز و دادن زکات
- ۱۸۵- از مراحل تربیت، کدام هفت سال مبین مرحله پذیرش می‌باشد و دارای کدام ویژگی است؟
- (۱) اول - به مرحله تصمیم‌گیری نرسیده و زمینه فکری انضمامی دارد.
(۲) دوم - به مرحله تصمیم‌گیری نرسیده و زمینه فکری انضمامی دارد.
(۳) اول - به مرحله خود مداری رسیده و باید بتواند آزادانه تصمیم بگیرد.
(۴) دوم - به مرحله خود مداری رسیده و باید بتواند آزادانه تصمیم بگیرد.

تاریخ و تمدن اسلامی:

- ۱۸۶- دیوان مرکزی در تشکیلات امپراتوری عثمانی، چه نام داشت؟
- (۱) همایون
(۲) اعلیٰ
(۳) الدار
(۴) المجلس
- ۱۸۷- دارالصناعت در تمدن اسلامی عهده‌دار چه کاری بود؟
- (۱) معماری
(۲) ضرب سکه
(۳) کشتی سازی
(۴) اسلحه سازی
- ۱۸۸- منصب نقابت عباسیان و طالبیان، به فرمان چه کسی از هم تفکیک شد؟
- (۱) مأمون عباسی
(۲) معزالدوله دیلمی
(۳) خواجه نصیرالدین طوسی
(۴) خواجه نظام الملک طوسی
- ۱۸۹- مدارس نظامیه، به کدام مذهب فقهی اختصاص داشت؟
- (۱) حنفی
(۲) حنبلی
(۳) شافعی
(۴) مالکی
- ۱۹۰- اولین کتاب جامع پزشکی به زبان فارسی، توسط چه کسی تألیف شده است؟
- (۱) رازی
(۲) جرجانی
(۳) ابن سینا
(۴) علی بن ربین طبری
- ۱۹۱- دایرة المعارف نگاری و معجم نگاری، در کدام قرن رونق و رواج بیشتری داشت؟
- (۱) هفتم
(۲) ششم
(۳) پنجم
(۴) چهارم
- ۱۹۲- بیت الحکمه، در عهد کدام یک از خلفا پایه‌گذاری شد؟
- (۱) الحاکم فاطمی
(۲) منصور عباسی
(۳) مأمون عباسی
(۴) هارون الرشید
- ۱۹۳- کدام یک از خاورشناسان، در حوزه فقه اسلامی فعالیت می‌کرد؟
- (۱) دوزی هلندی
(۲) نولدکه آلمانی
(۳) شاخت آلمانی
(۴) وات انگلیسی
- ۱۹۴- زیج مجسطی، از کدام حوزه تمدن پیش از اسلام به دنیای اسلام راه یافت؟
- (۱) چینی
(۲) هندی
(۳) ایرانی
(۴) یونانی - اسکندرانی
- ۱۹۵- مالیات اراضی که غیرمسلمانان موظف به پرداخت آن بودند، چه نام داشت؟
- (۱) خراج
(۲) جزیه
(۳) عشور
(۴) مکوس
- ۱۹۶- کدام جغرافیدان مسلمان، در زمره جغرافیدانان مکتب بلخی جای دارد؟
- (۱) مقدسی
(۲) یعقوبی
(۳) ابن خردادبه
(۴) مسعودی

- ۱۹۷- کدام یک از مورخان مسلمان، به سبب تلفیق میان تاریخ و جغرافیا، به پلینی عرب معروف شد؟
- (۱) طبری
(۲) مسعودی
(۳) یعقوبی
(۴) دینوری
- ۱۹۸- در تاریخ تشکیلات اسلامی، کدام یک از دواوین، وظیفه خبررسانی و اطلاعات و جاسوسی را بر عهده داشت؟
- (۱) حسبه
(۲) برید
(۳) شرطه
(۴) رسائل
- ۱۹۹- کدام مطلب درباره قانون ابن سینا، نادرست است؟
- (۱) دو مجلد از این کتاب درباره داروها است.
(۲) جلد اول آن در «کلیات پزشکی» است.
(۳) مبحث تشریح و وظایف الاعضاء در جلد اول این کتاب آمده است.
(۴) این اثر به تفصیل درباره بیماریهای اعضای بدن از فرق سر تا نوک پا در ۵ مجلد پرداخته است.
- ۲۰۰- کدام یک از علمای اسلامی را می توان بنیانگذار فلسفه مشائی به حساب آورد؟
- (۱) ابن رشد
(۲) ابن سینا
(۳) ابونصر فارابی
(۴) ابن طفیل

تاریخ عمومی جهان:

- ۲۰۱- در دوره کدام پادشاه مادی، «رود هالیس» مرز میان امپراتوری ماد و دولت لیدی، پس از پایان جنگ‌های شش‌ساله شناخته شده است؟
- (۱) دیاکو
(۲) فرورتیش
(۳) ایشووگو
(۴) هووخشتره
- ۲۰۲- مهم‌ترین نتیجه جنگ پلانه، که در جلگه‌ای به همین نام بین قوای پارسی و یونانیان در گرفت، کدام بود؟
- (۱) خشایارشا در اثر شکست در این جنگ، با عجله بسیار تصمیم به عزیمت گرفت.
(۲) شاهنشاهان پارسی را از تعقیب نقشه خود در این سرزمین، باز داشت.
(۳) کمانداران پارسی صدمات زیادی به اسپارته‌ها زدند ولی در جنگ تن به تن شکست خوردند.
(۴) یونانی‌های متحد پارس با شکست در جنگ، اردوی پارس‌ها را غارت کردند و آنان ناچار به عقب‌نشینی شدند.
- ۲۰۳- عقاید فلسفی اپیگور از اهالی ساموس، در مقابل عقاید افلاطون و ارسطو، کدام است؟
- (۱) مدعی بیهودگی مابعدالطبیعه بود.
(۲) وی لذت را مقصد زندگی می‌دانست.
(۳) معتقد به وصول حقیقت در جهان بود.
(۴) معتقد به واقعیت اشیاء محسوس بود.
- ۲۰۴- مهم‌ترین وظیفه کاهنه‌های وستا در مذهب رومی‌ها، کدام است؟
- (۱) نگاهداری آتش مقدس در معبد
(۲) خواندن سرودهای مذهبی و تقدیم قربانی
(۳) تنظیم تقویم و تعیین اعیاد و امور مدنی و مذهبی
(۴) اجرای مراسم دینی در موقع جنگ و صلح
- ۲۰۵- وسپازین که بعد از نرون به امپراتوری رسید، در مورد یهودیان به کدام روش روی آورد؟
- (۱) تبعید تمام ساکنان یهودی روم به اورشلیم
(۲) تمامی آنان را یا به قتل رساند و یا در معرض فروش قرار داد.
(۳) از بین بردن استقلال سیاسی یهودیان، در دوره وی
(۴) تبعید و پراکنده کردن آنان در کشورهای مشرق زمین

- ۲۰۶- بزرگ‌ترین فیلسوف چینی (جوہی) از پیروان کدام مکتب بود؟
 (۱) سو، که تحت نفوذ مذهب برہمایی بود.
 (۲) تونگ چونگ، که عشق به همه موجودات زنده را توصیه می‌کرد.
 (۳) هو، که با حدوث عالم مخالف بود و آن را ازلی می‌دانست.
 (۴) سینگ لی، که متمایل به حکمت اشراق و وحدت وجود بود.
- ۲۰۷- نخستین پادشاه سلسله چینی (هونگ وو) پس از بیرون راندن مغولان از سرزمین اجدادی خود، به کدام امر مهم دست زد؟
 (۱) به احیای آداب و رسوم قدیمی همت گماشت.
 (۲) روابط کشور چین را با سایر نقاط دنیا قطع کرد.
 (۳) با تسخیر آنام، این کشور را به صورت یک امپراتوری بزرگ درآورد.
 (۴) در راه اصلاح مذهب برہمایی و توجه به یکتاپرستی، کوشش فراوانی نمود.
- ۲۰۸- معروف‌ترین پرده نقاشی لئوناردو ونسی از مکتب لمباردی، کدام است؟
 (۱) معراج مسیح
 (۲) گوسالہ زرین
 (۳) قربانی کردن ابراهیم
 (۴) آخرین غذای عیسی با حواریون
- ۲۰۹- کدام اقدام مهم در سال ۱۵۹۸، بوسیله هانری چهارم در فرانسه انجام گرفت؟
 (۱) با صدور فرمان نانت صلح و آرامش را در کشور برقرار کرد.
 (۲) با بستن عهدنامه آراس، کاتولیک‌ها وفاداری خود را به پادشاه به اثبات رساندند.
 (۳) با به قتل رساندن دوک دوگیز، وحدت سست و ناپایدار کاتولیک‌ها از هم گسیخت.
 (۴) با بستن عهدنامه صلحی، آزادی مذهبی پروتستان‌ها را در برخی از شهرها تأمین کرد.
- ۲۱۰- نظریه کیه‌تیسیم که توسط مولینوس تبلیغ می‌شد و سبب گردید که پاپ این نظریه را محکوم و طرد کند، کدام است؟
 (۱) به عقیده او هیچ چیز در عقل نیست، مگر اینکه از راه حواس گذشته باشد.
 (۲) وی به زندگی آینده مادی و تغییر صورت دائمی موجودات، عقیده دارد.
 (۳) به اعتقاد وی خدا قادر مطلق است و جهان موجود را بهترین عوالم ممکنه می‌داند.
 (۴) وی معتقد بود که کمال در آرامش و فراغ خاطر است که روح اعمال و عقاید مذهبی را فراموش می‌کند.
- ۲۱۱- هدف ناپلئون بناپارت از سیاست اجتماعی، که پاره‌ای از اصلاحات زمان انقلاب را از بین برد، کدام بود؟
 (۱) مورد حمایت قرار گرفتن بورژوازی
 (۲) محترم شناخته شدن آزادی شخصی و عقاید مردم
 (۳) استقرار سلسله مراتب برحسب ثروت
 (۴) افزایش دادن اختیارات پدری برطبق قانون
- ۲۱۲- سعید پاشا از سلسله خدیوان مصر، پس از رسیدن به سلطنت، کدام اقدام را عملی کرد؟
 (۱) تعصب و دشمنی با بیگانگان را به حد نهایت رساند.
 (۲) پیشنهاد فردینان دولسپس را برای حفر کانال سوئز پذیرفت.
 (۳) از پذیرش حفر کانال سوئز به وسیله خارجی‌ها خودداری کرد.
 (۴) وی عنوان خدیوی و تقریباً استقلال کامل از سلطان عثمانی را گرفت.

- ۲۱۳- الکساندر اول، تزار روسیه، پس از دست کشیدن از عقاید آزادی طلبانه، به کدام روش روی آورد؟
- (۱) اقدامات مخالف آزادی خود را تشدید نمود.
  - (۲) در قوانین و سازمان‌های اداری، اصلاحات اساسی انجام داد.
  - (۳) با همکاری مترنیک، حامی اصلی ارتجاع در اروپا شد.
  - (۴) نسبت به علاقه مذهبی و سیاسی، از یونانیان در برابر ترک‌ها حمایت کرد.
- ۲۱۴- رومن رولان از نویسندگان فرانسه، کدام کتاب معروف خود را به رشته تحریر درآورد؟
- (۱) بهار المپی
  - (۲) جزیره گنج
  - (۳) ژان کریستف
  - (۴) زن خاکستری پوش
- ۲۱۵- پیمان بغداد که با تشویق واشنگتن تشکیل شده بود، با عدم همکاری کدام کشور، سستی و تزلزل آن پدیدار شد؟
- (۱) مصر
  - (۲) اردن
  - (۳) عراق
  - (۴) ترکیه

تحولات اجتماعی و سیاسی ایران:

- ۲۱۶- اختلاف نظر بین نهادهای نخست‌وزیری و ریاست جمهوری در ده سال اول عمر جمهوری اسلامی ایران موجب بروز کدام مسأله شد؟
- (۱) موجب افزایش وظایف و تکالیف قوه مجریه گردید.
  - (۲) باعث کاهش وظایف قانونی مقام و نهاد رهبری شد.
  - (۳) موجب شد تا در بازنگری قانون اساسی ۱۳۶۸، نخست‌وزیر از ساختار قدرت حذف گردد.
  - (۴) موجب شد تا در بازنگری قانون اساسی ۱۳۶۸، سمت ریاست جمهوری حذف و مسئولیت او به معاون اول واگذار شود.
- ۲۱۷- محمدرضا شاه در سال ۱۹۷۸، بیشتر متمایل به قبول کدام فکر بود؟
- (۱) این که عامل وادار کننده او به ترک تاج و تخت، نه شوروی، بلکه آمریکا بوده است.
  - (۲) این که عامل وادار کردن او به ترک ایران نه آمریکا، بلکه شوروی بوده است.
  - (۳) تا با تعقیب سیاست همگرایی با جمهوری آلمان، به تحکیم روابط شدت ببخشند.
  - (۴) تا با وحدت و همکاری با قوای نظامی انگلیسی، تاج و تخت خود را نجات دهد.
- ۲۱۸- نخستین دوره مجلس سنا در چه سالی تشکیل گردید و نخستین رئیس آن چه کسی بود؟
- (۱) ۱۳۲۹ - محمد جم
  - (۲) ۱۳۲۷ - احمد قوام
  - (۳) ۱۳۳۰ - احمد متین‌دفتری
  - (۴) ۱۳۲۸ - حسن تقی‌زاده
- ۲۱۹- نظر محمد باهری، به عنوان یکی از معروف‌ترین نخبگان وزارت دربار کدام است؟
- (۱) نظام پادشاهی را مایه قدرت و عظمت ایران تلقی می‌کند و شاه را حافظ بقا و دوام ایران می‌داند.
  - (۲) برای مردم، هیچ‌گونه حق و حقوقی قائل نبوده.
  - (۳) بقای سلطنت را در گروهی همکاری همه‌جانبه با آمریکا می‌داند.
  - (۴) نظام پادشاهی را عامل همبستگی ملی و تنها نهاد جدی مقابله با بیگانگان تلقی می‌کند.
- ۲۲۰- چه کسانی، قیام ننگستانی‌ها و دشتستانی‌ها علیه نیروهای نظامی انگلیسی را رهبری می‌کردند؟
- (۱) میرزا احمدخان - رئیس علی چاه کوتاهی
  - (۲) میرزا کوچک‌خان - زائر خضرخان
  - (۳) رئیس علی دلواری - شیخ حسین خان چاه کوتاهی
  - (۴) محمدتقی خان تنکابنی - سردار اسعد بختیاری

۲۲۱- طبق نظر هانا آرنه، کاهش قدرت سیاسی دستگاه حکومتی در کشورها (از جمله ایران) باعث بروز کدام مسأله می‌شود؟

- (۱) از بهترین عوامل تشدید همبستگی طبقاتی در میان جامعه است.
  - (۲) از مهم‌ترین عوامل تجلی عقب‌ماندگی سیاسی و اجتماعی است.
  - (۳) یکی از زمینه‌های مهم بروز بحران‌های فرهنگی صلح‌آمیز می‌باشد.
  - (۴) یکی از زمینه‌های مهم بروز کشمکش‌های سیاسی به شکل خشونت‌آمیز است.
- ۲۲۲- هدف اصلی از تأسیس واحدهای کشت و صنعت و شرکت‌ها سهامی زراعی، چه بوده است؟

- (۱) تبدیل شیوه‌های تولید زراعی سنتی به شیوه‌های زراعی مکانیزه جدید
  - (۲) تغییر و دگرگونی در زندگی سیاسی جامعه شهری
  - (۳) تبدیل ایران به کشوری پیشرفته همانند سوئد
  - (۴) تغییر و دگرگونی در زندگی سیاسی جامعه روستایی
- ۲۲۳- نمایندگان مجلس مؤسسان در آذر ۱۳۲۴، کدام‌یک از مواد متمم قانون اساسی مشروطیت را تغییر دادند؟

- (۱) مواد ۳۸، ۳۹ و ۴۰ که به نخست‌وزیری رضاشاه و سقوط احمد قوام منجر شد.
- (۲) مواد ۲۱، ۲۲ و ۲۳ که به انتقال سلطنت از احمدشاه به رضاشاه منجر گردید.
- (۳) مواد ۳۶، ۳۷ و ۳۸ که به انتقال سلطنت از قاجار به پهلوی منجر گردید.
- (۴) مواد ۲۹، ۳۰ و ۳۱ که موجب سقوط حسن پیرنیا نخست‌وزیر و سقوط حسن قاجار شد.

۲۲۴- ملک‌الشعراى بهار از جمله شخصیت‌های سیاسی بود که .....

- (۱) از صدراعظم شدن آیت‌الله سیدحسن مدرس حمایت کرد.
- (۲) علاقه بسیاری به پذیرش مسئولیت نخست‌وزیری داشت.
- (۳) در برنامه‌ریزی کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، نقش اساسی داشت.
- (۴) از به قدرت رسیدن رضاخان پهلوی دفاع و حمایت کرد.

۲۲۵- عزل اولین رئیس‌جمهور ایران از فرماندهی کل قوا و مقام ریاست‌جمهوری در چه سالی و توسط کدام شخصیت و یا سازمانی، انجام پذیرفت؟

- (۱) در تیر ۱۳۶۱ مجلس شورای اسلامی ابتدا رئیس‌جمهور را عزل و سپس شورای نگهبان به عدم کفایت وی رأی داد.
- (۲) حضرت امام در مرداد ۱۳۶۱ رئیس‌جمهور را عزل و مسئولیت اداره کشور را برعهده قوه قضاییه واگذار کرد.
- (۳) در آبان ۱۳۶۱ شورای نگهبان برطبق قانون اساسی، در ابتدا رئیس‌جمهور را عزل و سپس رهبری تصمیم شورای نگهبان را تأیید کردند.
- (۴) حضرت امام در خرداد ۱۳۶۰ بنی‌صدر را از فرماندهی کل قوا عزل و چند روز بعد مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی برای ریاست‌جمهوری رأی مثبت داد.

۲۲۶- براساس الگوی پاتریمونیالیسم ماکس وبر، در خاورمیانه از جمله در ایران .....

- (۱) بیش از آنکه ثروت به قدرت بیانجامد، قدرت به ثروت انجامیده است.
- (۲) طبقات سنتی با همکاری نیروهای اجتماعی حقوق‌بگیر، حکومت را در اختیار دارند.
- (۳) ایلات و عشایر تعیین‌کننده‌ترین و مؤثرترین نقش در اثبات سرمایه را دارند.
- (۴) بیش از آنکه سیاست به قدرت بیانجامد بورژوازی وابسته، نقش مؤثری در تشکیل حکومت دارد.

۲۲۷- در کدام یک از مجالس شورای اسلامی، علی اکبر ناطق نوری و علی اکبر هاشمی رفسنجانی ریاست و سمت نایب اول و دوم را به عهده داشته اند؟

- (۱) مجالس ششم و هفتم
(۲) مجالس چهارم و پنجم
(۳) مجالس سوم و نهم
(۴) مجالس دوم و سوم

۲۲۸- برطبق مواد ۲ و ۲۷ متمم قانون اساسی مشروطیت، کدام مطلب صحیح است؟

- (۱) مجلس حق ندارد برای اصلاح امور مالیاتی تصمیم بگیرد.
(۲) مصوبات مجلس شورای ملی، نباید مغایرتی با موازین شرعی داشته باشد.
(۳) مجلس شورای ملی حق تفسیر و تغییر اصول و مواد مختلف قانون اساسی را دارد.
(۴) مذاکرات و مصوبات مجلس شورای ملی، باید فقط در حوزه سیاست و امور داخلی باشد.

۲۲۹- متحدالشکل کردن لباس مردان و قانون کشف حجاب در زمان نخست‌وزیری چه کسانی و در چه سال‌هایی صورت پذیرفت؟

- (۱) محمود جم - ۱۳۲۸ / حسن مستوفی - ۱۳۱۴
(۲) مخبر السلطنه هدایت - ۱۳۰۷ / محمدعلی فروغی - ۱۳۱۴
(۳) محمدعلی فروغی - ۱۳۰۹ / احمد متین‌دقتری - ۱۳۱۷
(۴) حسن مستوفی - ۱۳۰۵ / مخبر السلطنه هدایت - ۱۳۱۳

۲۳۰- آخرین نخست‌وزیر قبل از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و اولین نخست‌وزیر پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، به ترتیب چه کسانی بودند؟

- (۱) محمدعلی فروغی - علی امینی
(۲) وثوق‌الدوله - اسدالله علم
(۳) فتح‌الله اکبر (سردار منصور رشتی) - فضل‌الله زاهدی
(۴) سردار اسعد بختیاری - فضل‌الله زاهدی

اندیشه‌های سیاسی غرب:

۲۳۱- عبارت زیر، عقیده کدام متفکر است؟

«اگر همه مردم جهان جز یکی، یک عقیده می‌داشتند و فقط یک نفر عقیده مخالف می‌داشت، همه مردم جهان به همان درجه حق نداشتند آن یک نفر را ساکت کنند که آن یک نفر اگر قدرت داشت، حق نداشت همه مردمان جهان را ساکت کند.»

- (۱) جان لاک
(۲) ادموند برک
(۳) جان استوارت میل
(۴) ژان ژاک روسو

۲۳۲- کدام متفکر مسیحی معتقد بود که: خداوند با دو نظم بر انسان‌ها حکم می‌راند، یکی نظم روحانی بر پایه کتاب مقدس، دیگری نظم این جهانی تا وادار به پارسایی شوند، و نتیجه می‌گرفت انسان‌ها در دو رابطه متفاوت با خداوند؛ هم روحی هستند که باید رستگار شوند، و هم افرادی این جهانی‌اند که نسبت به افراد دیگر مسئولیت‌هایی دارند.»؟

- (۱) مارتین لوتر
(۲) ژان کالوین
(۳) سنت آگوستین
(۴) سن توماس آکویناس

۲۳۳- ارسطو می‌گفت هر چیز موجود، طبیعتی دارد که حاصل فعلیت یافتن غایت آن است. کدام نتیجه‌گیری او با این گفته مطابقت دارد؟

(۱) عدالت در برابری غایات است، نه در تناسب آن‌ها.

(۲) با پیدایی مقتضیات جدید در جامعه سیاسی، باید قوانین را تغییر داد.

(۳) همگان باید فرمانبردار عقل بیرون از خود باشند تا آیینی واحد مقدور شود.

(۴) شهر یا جامعه‌سیاسی، پدیده‌ای طبیعی است و انسان به حکم طبیعت، حیوانی اجتماعی.

۲۳۴- هراکلیت، کدام مورد را اصلی دانست که در واقع از هم جدا نیستند، بلکه وجودشان نیازمند وجود دیگری است و هیچ‌یک را بی‌تصور دیگری نمی‌توان شناخت؟

(۱) وحدت اضداد

(۲) اراده و تقدیر

(۳) دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی

(۴) ماده نامحدود و نامعین

۲۳۵- افلاطون، حکومتی را که در آن ثروت مایه قدرت و اعتبار سیاسی است و همچنین در آن ستم توانگران در حق تهیدستان در فرجام کار به ستیزه‌جویی می‌انجامد، چه نوع حکومتی نامید؟

(۱) تیمارشی

(۲) الیگارشی

(۳) جمهوری

(۴) دموکراسی

۲۳۶- این سخن کدام متفکر درباره سرشت مردم است که: «همه مردم به‌ویژه در کارهای سیاسی فرمانبردار هوس‌های خویشانند، و این هوس‌ها سرانجام انسان را به ستیزه و جنگ با هم‌نوعان می‌کشاند.»؟

(۱) هابز

(۲) سیسرون

(۳) ماکیاول

(۴) اوگوستینوس

۲۳۷- فرانسوا هوتمان، در رساله خود با عنوان (فرانکوگالیا)، با بررسی روزگاران کهن فرانسه، کدام شکل حکومت را ستایش کرد؟

(۱) حکومتی که نتیجه یک قرارداد اجتماعی باشد.

(۲) انتخاب شاه با شرایط معین، تا اختیار مطلق و بی‌حد نداشته باشد.

(۳) حکومتی که در آن حاکمیت فقط به یک تن سپرده شده باشد.

(۴) آمیزه‌ای از پادشاهی و اشرافیت و دموکراسی که در آن اشراف، میانجی پادشاه و مردم باشند.

۲۳۸- کدام اندیشمند معتقد است که: «انسان معیار همه چیزهاست، معیار چیزهایی که هستند، و معیار چیزهایی که نیستند.»؟

(۱) سقراط

(۲) پروتاگوراس

(۳) طالس ملطی

(۴) سنت آگوستین

۲۳۹- کدام مکتب فلسفی یونانی چنین می‌آموخت که: «شهر دولت و کل ساختار اندیشه‌ها، نهادها و تأسیسات موجود در آن، بی‌ارزش‌اند و مانع رشد بشر به شمار می‌آیند.»؟

(۱) کلیبی

(۲) اپیکوری

(۳) سوفسطایی

(۴) پیساگوراسی

- ۲۴۰- کدام عبارت، با اندیشه سیاسی ارسطو مطابقت دارد؟
 (۱) مال سزار را به سزار بدهید، چیزی را که از آن خداست به خدا
 (۲) نیکی، حقیقت، عدالت و زیبایی تابع نیازها و منافع انسان است.
 (۳) سه چیز انسان‌ها را به قدرت حاکم رهبری می‌کنند: احترام به خود، خودشناسی، کف نفس
 (۴) برخی از انسان‌ها از لحظه تولد برای عبودیت، و برخی برای حکومت کردن معین شده‌اند.
- ۲۴۱- کتاب «گفتارهایی درباره لیوی» از کیست؟
 (۱) رنکه (۲) ماکیاول (۳) ژان پدُن (۴) لرد اکتون
- ۲۴۲- نخستین کسی که اصول ارسطویی را در مورد نهادهای حکومتی به کار برد، چه کسی بود؟
 (۱) مونتنسکیو (۲) آنتیفون (۳) پروتاگوراس (۴) پولیبیوس
- ۲۴۳- کدام مطلب درباره پروتاگوراس، صحیح نیست؟
 (۱) بین طبیعت و قانون تعارض نیست.
 (۲) در جامعه باید به قانون فردی برتری بخشید.
 (۳) وی همه دانش خود را به سوی انسان گردانید.
 (۴) خدایان، دولت را بر مبنای هشیب و تقدیر ایجاد کرده‌اند.
- ۲۴۴- کدام مورد، از اندیشه‌های سیاسی اپیکوریان یا مکتب اپیکوری است؟
 (۱) انسان، حیوانی سیاسی است.
 (۲) بین دولت، فرد و جامعه، جدایی وجود ندارد.
 (۳) انسان عاقل باید از شرکت در سیاست دوری جوید.
 (۴) رسالت دولت، بیشتر کردن خیر یا تأمین سعادت فرد است.
- ۲۴۵- به عقیده سقراط، همه شکل‌های دموکراسی، از میانه‌رو تا افراطی، به شمار نسبی قدرتمندان بستگی دارد. این تناسب را چه چیزی تعیین می‌کند؟
 (۱) نوع مالکیت متداول (۲) مزد برای مشارکت
 (۳) درجه تمرکز قدرت سیاسی (۴) رعایت تهیدستان و توانگران
- جامعه‌شناسی سیاسی:**
- ۲۴۶- در کدام رژیم‌ها، استفاده از اسطوره‌ها بیشتر صورت می‌گیرد؟
 (۱) فاشیست (۲) واپسگرا (۳) اقتداگرا (۴) محافظه کار
- ۲۴۷- تقسیم نظام‌های سیاسی به «جامعه مدنی» و «جامعه پره‌نورین» در روند نوسازی، از کیست؟
 (۱) ایتر (۲) راستو (۳) بایندر (۴) هانتینگتون
- ۲۴۸- کدامیک از احزاب بیشتر تحت تأثیر پیرامون اجتماعی هستند؟
 (۱) ریاستی (۲) عملگرا (۳) پارلمانی (۴) ایدئولوژیک
- ۲۴۹- کدامیک از بازیگران سیاسی، بیشتر از اعتصاب استفاده می‌کنند؟
 (۱) گروه‌های قومی (۲) احزاب سیاسی (۳) گروه‌های چریکی (۴) گروه‌های ذی نفوذ
- ۲۵۰- از نظر آلتوسر، دستگاه‌های سرکوب دولت به دو دسته تقسیم می‌شوند، آن دو دسته کدامند؟
 (۱) پلیسی و دینی (۲) نظامی و قضائی
 (۳) پلیسی و اقتصادی (۴) قهری و ایدئولوژیک

- ۲۵۱- کدام هدف، جزو اهداف گروه‌های ذی‌نفوذ محسوب نمی‌شود؟
 (۱) تبلیغات
 (۲) اعمال خشونت
 (۳) به دست گرفتن قدرت
 (۴) دفاع از منافع مادی
- ۲۵۲- در یک جامعه، ایدئولوژی زدایی ممکن است به کدام حالت ختم شود؟
 (۱) واگرایی
 (۲) بلاتکلیفی
 (۳) بی‌تفاوتی توده‌ها
 (۴) کاهش کارآئی دولت
- ۲۵۳- رابرت دال جامعه‌شناس سیاسی آمریکایی، در چه زمینه‌ای بیشتر نظریه‌پردازی کرده است؟
 (۱) تضاد طبقاتی
 (۲) پلورالیسم سیاسی
 (۳) ساختارگرایی
 (۴) تعادل سیستمی
- ۲۵۴- به نظر پارتو، غالب رفتارهای انسانی از چه نوعی هستند؟
 (۱) دینی
 (۲) ارزشی
 (۳) عقلانی
 (۴) احساسی و غیرعقلانی
- ۲۵۵- جوامع در حال گذار: .....
 (۱) فاقد شکاف‌های اجتماعی می‌باشد.
 (۲) فقط دارای شکاف‌های جوامع سنتی هست.
 (۳) دارای شکاف‌های جوامع سنتی و مدرن می‌باشد.
 (۴) فقط دارای شکاف‌های جوامع مدرن می‌باشد.
- ۲۵۶- فرایندی را که به وسیله آن افراد در جامعه‌ای معین با نظام سیاسی و هنجارهای آن آشنا می‌شوند، چه می‌گویند؟
 (۱) جامعه‌پذیری سیاسی
 (۲) رفتار سیاسی
 (۳) فرهنگ سیاسی
 (۴) جنبش‌های سیاسی
- ۲۵۷- کدام جامع‌شناس سیاسی مارکسیست معاصر، بحث استقلال نسبی دولت از طبقه حاکم را مطرح کرد؟
 (۱) آلتوسر
 (۲) پولانزاس
 (۳) کارل دویچ
 (۴) کارل پولانی
- ۲۵۸- کدام نظریه‌پرداز و جامعه‌شناس سیاسی، بیشترین تلاش را برای تشریح نظریه سیستمی انجام داد؟
 (۱) سیدنی وربا
 (۲) آگوست کنت
 (۳) دیوید ایستون
 (۴) گابریل آلموند
- ۲۵۹- جامعه نوده‌وار، زمینه‌ساز کدام حکومت است؟
 (۱) تمامخواه
 (۲) استبدادی
 (۳) دموکراسی لیبرال
 (۴) دموکراسی پوپولر
- ۲۶۰- کدام‌یک از نظام‌های حزبی، به ثبات سیاسی نزدیک‌ترند؟
 (۱) چند حزبی
 (۲) چند حزبی - دو حزبی
 (۳) احزاب کادر
 (۴) احزاب توده‌ای

تفسیر نهج البلاغه:

۲۶۱- این سخن امام علی (ع) که: «... عقل‌هایتان سبک و افکارتان سفیهانه است، از این جهت هدف خوبی برای تیراندازان هستید و لقمه چربی برای مفت‌خواران و شکار خوبی برای صیادان و درندگان»، در مذمت چه کسانی صادر شد؟

- (۱) اهالی شام (۲) اهالی بصره (۳) جبهه خوارج (۴) مردم مدینه

۲۶۲- موضوع خطبه: «والله لو وجدته قد تزوج به النساء و ملک به الاماء لرددته فان فی العدل سعه ...» کدام است؟

- (۱) پس گرفتن اموال مصادره شده به وسیله معاویه
- (۲) پس گرفتن اموال مصادره شده در دوره ابوبکر و عمر
- (۳) بازگرداندن بخشش‌های عثمان به خویشاوندان خود
- (۴) برگرداندن غنائم جنگ‌ها به بیت‌المال و تقسیم عادلانه آن

۲۶۳- در کدام یک از خطبه‌های امام علی (ع) طلحه و زبیر و اصحاب جمل به‌طور خاص، مخاطب و مراد واقع نشده‌اند؟

- (۱) اتخذوا الشیطان لامرهم ملاکا و اتخذهم له اشراکا
- (۲) و قد ار عدوا و ابرقوا و مع هذین الامرین الفشل
- (۳) الا وان الشیطان قد جمع حزبه و استجلب خيله و رجله
- (۴) و الله لا اکون کالضبع تنام علی طول اللدم حتی یصل الیها طالبها

۲۶۴- در خطبه شقشقیه که امام می‌فرماید: «در شورای خلافت، یکی از اعضای شوری به خاطر کینه‌توزی‌اش از من روی

برتافت و دیگری به خاطر دامادیش به عثمان، به او تمایل کرد»، مقصود امام علی (ع) کدام اشخاص است؟

- (۱) طلحه، سعد بن ابی‌وقاص
- (۲) سعد بن ابی‌وقاص، زبیر بن عوام
- (۳) عبدالرحمن بن عوف، طلحه
- (۴) سعد بن ابی‌وقاص، عبدالرحمن بن عوف

۲۶۵- خطبه شقشقیه امام علی (ع) که با فراز: «اما و الله لقد تقمصها ابن ابی قحافه ...» شروع می‌شود، در چه زمان و

مکانی از امام علی (ع) صادر شده است؟

- (۱) بعد از جنگ جمل و در بصره
- (۲) اواخر عمر امام علی (ع) و در شهر کوفه
- (۳) پس از رحلت پیامبر (ص) و در مدینه
- (۴) بعد از جنگ با معاویه و در حوالی شام

۲۶۶- دسته‌بندی آیات قرآن به مرسل و محدود از سوی امام علی (ع)، با کدام نوع از انواع علوم قرآنی برابری می‌کند؟

- (۱) عام و خاص
- (۲) مجمل و مبین
- (۳) مطلق و مقید
- (۴) محکم و متشابه

۲۶۷- کدام اسم از اسامی خداوند در نهج‌البلاغه در مورد خدا به کار رفته، اما برخی از شارحان در توصیف خدا با آن ابزار

تردید کرده‌اند؟

- (۱) خبیر
- (۲) عالم
- (۳) عارف
- (۴) محیط

۲۶۸- کدام مورد قرینه‌بندی سخن امام علی (ع) با آیه قرآن را نشان نمی‌دهد؟

(۱) فطر الخلاق بقدرته، فاطر السموات و الارض

(۲) لایناله غوص الفطن، و ان تعدوا نعمة الله لا تحصوها

(۳) و تدّ بالصخور میدان ارضه، والقی فی الارض رواسی ان تمید بهم

(۴) نشر الریاح برحمته، هو الذی یرسل الریاح بشری بین یدی رحمته

۲۶۹- دو شرح مهم نهج‌البلاغه از دانشمندان بزرگ قرن هفتم هجری کدام است؟

(۱) شرح ابن ابی‌الحدید - شرح ابن میثم بحرانی

(۲) شرح ابن میثم بحرانی - شرح علی بن‌الناصر

(۳) شرح ابن ابی‌الحدید - شرح منتهج البراعه راوندی

(۴) اعلام نهج‌البلاغه علی‌بن‌الناصر - شرح منتهج البراعه راوندی

۲۷۰- این سخن از کیست؟

«إذا شئت ان تفوق اقرانک فی العلم و الادب و صناعة الاتشاء فعلیک بحفظ القرآن و نهج البلاغه»

(۱) محمد غزالی (۲) میخائیل نعیمه (۳) شیخ محمد عبده (۴) شهاب‌الدین آلوسی

۲۷۱- استنباط و استفاده احکام از کتاب و سنت و سایر ادله شرعیه، در اصطلاح چه نام دارد؟

(۱) استحسان (۲) اجتهاد عام (۳) اجتهاد خاص (۴) رای و قیاس

۲۷۲- در عبارت: «ان بعض الخلائق الی الله رجلان»، کدام یک از گروه‌ها منظور امام علی (ع) هستند؟

(۱) منافقان خوش زبان - جاهلان عالم نما
(۲) غاصبان حقوق مردم - عالمان بدون عمل
(۳) به خود واگذار شدگان - جاهلان عالم نما
(۴) به خود واگذار شدگان - منافقان خوش‌زبان

۲۷۳- تفسیر «خیل شمس» و «عطایا ذلل» در نخستین خطبه ایام خلافت خود، به ترتیب کدام است؟

(۱) اسب‌های رام - شتران سرکش
(۲) اسب‌های سرکش - مرکب‌های راهوار
(۳) تقوی و پرهیزکاری - گناه و خطا
(۴) گناه و خطا - تقوی و پرهیزکاری

۲۷۴- طبق فراز: «... لو لا حضور الحاضر و قیام الحجة بوجود الناصر و ما اخذ الله علی العلماء ان لا یقاروا علی کفّه ظالم و

لا سغب مظلوم»، انگیزه علی (ع) از پذیرش خلافت چه بود؟

(۱) درخواست عمومی، عدم سکوت در مقابل بی‌عدالتی
(۲) احقاق حق از دست رفته، درخواست عمومی
(۳) احقاق حق از دست رفته، لزوم مبارزه با ظلم و بی‌عدالتی
(۴) عدم سکوت در مقابل بی‌عدالتی، لزوم مبارزه با منکرات اجتماعی

۲۷۵- تعبیر: «الیهم ینفی العالی و بهم یلحق التالی» در نهج البلاغه، در مورد چه کسانی است؟

(۱) صالحان گذشته
(۲) منتظران آینده
(۳) اصحاب پیامبر (ص)
(۴) اهل بیت (ع)

علوم قرآن:

۲۷۶- کدام یک، از اسباب «تناسب آیات» نیست؟

(۱) تنظیر (۲) مضاده (۳) استطراد (۴) التفات

۲۷۷- در کدام یک از آیات زیر مفهوم غایت به‌عنوان مخصص آمده است؟

(۱) کل شیء هالک الا وجهه
(۲) و من یفعل ذلک یلق اثمًا
(۳) والله علی الناس حج البيت من استطاع الیه سبیلا
(۴) و لا تحلقوا رؤوسکم حتی یبلغ الهدی محلّه

۲۷۸- نوع دلالت در آیه «وأسأل القرية» کدام است؟

(۱) تضمن (۲) التزام (۳) اقتضاء (۴) مطابقه

۲۷۹- مطابق آنچه سیوطی در الاتقان آورده، کدام واژه قرآنی معرب از زبان فارسی نمی‌باشد؟

(۱) فردوس (۲) سجیل (۳) اباریق (۴) زنجبیل

۲۸۰- ابوبکر در زمان خلافت خویش، چه کسی را برای جمع‌آوری قرآن کریم گمارد؟

(۱) خذیفه (۲) ابی بن کعب (۳) زید بن ثابت (۴) عبدالله بن مسعود

- ۲۸۱- کدام یک از افراد زیر راوی قرائت نافع بوده است؟
 (۱) خلف (۲) سوسی (۳) قنبل (۴) قالون
- ۲۸۲- در مورد آیه (یا بنی آدم قد أنزلنا علیکم لباساً یواری سواکم و ریشاً و لباساً التقوی ذلک خیر) کدام سبب از اسباب تناسب صحیح است؟
 (۱) الضادة (۲) الاستطراد (۳) التنظیر (۴) حسن التخلص
- ۲۸۳- در کدام آیه، «ظن» در معنای «شک» به کار رفته است؟
 (۱) و ظنوا أن لاملجاً من الله (۲) انی ظننتُ انی ملاق حسابه
 (۳) بل ظننتم أن لن ینقلب الرسول (۴) الذین یظنون أنهم ملاقوا ربهم
- ۲۸۴- در آیه «قل جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل کان زهوقاً» کدام یک از اقسام اطناب به کار رفته است؟
 (۱) ایغال (۲) تذیل (۳) تمیم (۴) احتراس
- ۲۸۵- در آیه شریفه «مالی لاری الیهدهد» استفهام به کدام معنی است؟
 (۱) تقریر (۲) عتاب (۳) تعجب (۴) تفخیم
- ۲۸۶- نهی در آیه شریفه «و لا تمش فی الارض مرخاً» به کدام معنی است؟
 (۱) کراحت (۲) اباحت (۳) حرمت (۴) ارشاد
- ۲۸۷- در آیه شریفه «فلا تعضوهن» کدام سبب از اسباب اجمال وجود دارد؟
 (۱) غرابت لفظ (۲) حذف (۳) قلب منقول (۴) اشتراک
- ۲۸۸- وجه تقدیم و تأخیر در آیه «یحب التوابین و یحب المتطهرین» چیست؟
 (۱) مناسبت (۲) سبقت (۳) تشریف (۴) سببیت
- ۲۸۹- حرف «او» در آیه «قالوا لبئنا یوماً او بعض یوم» به کدام معنی است؟
 (۱) اباحت (۲) شک از متکلم (۳) ابهام مطلب بر شنونده
 (۴) تخییر بین دو معطوف
- ۲۹۰- در کدام مورد «ای» به معنی «موصوله» است؟
 (۱) یا ایها الناس (۲) ایکم زادته هذه ایماناً
 (۳) لنزعن من کل شیعة ایتهم اشد (۴) ایما الاجلین قضیت فلا عدوان علیّ

ادبیات عرب:

■ ■ عین الصحیح فی التشکیل و الإعراب و التحلیل الصرفی (۲۹۱ - ۲۹۴)

۲۹۱- عین الصحیح:

- (۱) کُنَّا بِحَضْرَةِ الْخَلِيفَةِ عَشِيَّةً فِي شَهْرِ رَمَضَانَ، فَدَعَا الْخَلِيفَةُ بِالطَّعَامِ،
 (۲) فَأَحْضَرَ طَبَقًا وَ عَلَيْهِ رَغِيفٌ مِنَ الْخُبْزِ النَّقِيِّ وَ فِيهِ أُنْيَةٌ فِيهَا مِلْحٌ وَ حَلٌّ،
 (۳) فَدَعَانَا إِلَى الْأَكْلِ، فَأَبْتَدَأْنَا نَأْكُلُ ظَائِنِينَ أَنَّهُ سَيُوتِي بِطَعَامٍ آخَرَ،
 (۴) فَقَالَ الْخَلِيفَةُ: كُلُوا وَ اسْتَوْفُوا فَلَيْسَ هَاهُنَا مِنَ الطَّعَامِ غَيْرُ مَا تَرَوْنَهُ الْآنَ!

۲۹۲- عین الخطأ:

- ۱) لَمْ يَخْلُقِ اللهُ الْأَشْيَاءَ مِنْ أَسْوَاقٍ أَوْ أَوَانٍ أَبَدِيَّةٍ،
- ۲) بَلْ خَلَقَ مَا خَلَقَ فَأَقَامَ حَدَّهُ وَصَوَّرَ مَا صَوَّرَ فَأَحْسَنَ صُورَتَهُ،
- ۳) لَيْسَ لِشَيْءٍ مِنْهُ إِمْتِنَاعٌ وَلَا لَهُ بِطَاعَةِ شَيْءٍ إِنْتِفَاعٌ،
- ۴) عِلْمُهُ بِالْأَمْوَاتِ الْمَاضِيْنَ كَعِلْمِهِ بِالْأَحْيَاءِ الْبَاقِيْنَ، وَ لَا شَكَّ فِي ذَلِكَ!

۲۹۳- ﴿إِنْ أَمْرٌ هَكَذَا لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ يَرِثُهُ وَ لَهُ أُخْتٌ، فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ﴾. عین الخطأ:

- ۱) امرؤ: اسم - مفرد مذکر - جامد/ مبتدأ و مرفوع، خبره «هلك» و الجملة اسمية و شرطية
- ۲) إن: حرف من أدوات الشرط الجازمة، و فعل الشرط محذوف و فاعله «امرؤ» تقديره «إن هلك امرؤ»
- ۳) ما: موصول عام، و مضاف إليه و مجرور محلاً، و صلته جملة «ترك» عائدها الضمير المحذوف، تقديره «تركه»
- ۴) ولد: نكرة - معرب/ اسم «ليس» المؤخر و مرفوع، و خبره المقدم شبه الجملة «له» و «ولد» منعوته للجملة الوصفية «يرث»

۲۹۴- «الصحة لا يعرف قدرها إلا الإنسان الذي أصيب بمرض عضال!». عین الصحيح:

- ۱) قدر: مفرد مذکر - مشتق و صفة مشبهة - معرّف بالإضافة - معرب/ مشغول به و منصوب على أنه مفعول به
- ۲) الصحة: مفرد مؤنث - مشتق و صفة مشبهة/ مشغول عنه و إما مرفوع على الابتداء أو منصوب على المفعولية لفعل محذوف
- ۳) الإنسان: مفرد مذکر - جامد - معرب - ممنوع من الصرف/ مستثنى مفرغ و مرفوع على أنه بدل للمستثنى منه المحذوف و هو فاعل
- ۴) أصيب: مزيد ثلاثي (من باب إفعال) - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) // فعل و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر، و الجملة فعلية و صلة و عائدها الضمير المستتر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۲۹۵-۲۹۸)

۲۹۵- عین الصحيح عن حركة همزة «ان»::

- ۱) ألا أن بعد الشدة فرجاً!
- ۲) قلت لصديقي إني سأحضر غداً!
- ۳) لعمرک أن الحياة دقائق و ثوان!
- ۴) حدثنا المحدث إن زكاة العلم نشره!

۲۹۶- « واجهنا في الطريق مسافرين يسرون بعجلة! ». عین الصحيح في المبني للمجهول:

۱) وُجِهنا مسافرون في الطَّرِيق يسارون عن عجلة!

۲) وُجِه مسافرون في الطَّرِيق يسارون عن عجلة!

۳) ووجه في الطَّرِيق مسافرون يسرون بعجلة!

۴) ووجهنا في الطَّرِيق مسافرين يسرون بعجلة!

۲۹۷- عین الجملة الفعلية في محل الرفع:

۱) إلى الله أشكو من معشر يعيشون جهالاً!

۲) إنَّ الجهاد باب فتحه الله لخاصة أوليائه دون غيرهم!

۳) أقمت لكم على سنن الحق في جواد المضلة حيث تلتقون و لا دليل!

۴) ما زلت مدفوعاً عن حقي منذ قبض الله نبيّه (ص) حتى يوم الناس هذا!

۲۹۸- عین ما ليس فيه منصوب على التمييز:

۱) كفى بالسيف شافياً من الباطل!

۲) لقد ملأتم قلبي قبحاً و شحنتم صدري غيظاً!

۳) جرّعتوني نُعَب النَّهَمَام أنفاسنا!

۴) جلس بين الناس قاضياً لتخليص الملتبس!

■ ■ عین الصحيح في الترجمة أو التعريب على حسب تطبيق قواعد اللغة (۲۹۹-۳۰۱)

۲۹۹- ﴿ قال يا هارون؛ ما منعك إذ رأيتهم ضلّوا ألا تتبّع ﴾: گفت ای هارون؛ .....
 ۱) وقتی دیدی که آنها گمراه شده‌اند، چه چیز تو را از متابعت من بازداشت!

۲) چون دیدی که آنان به راه ضلالت می‌روند، چه چیزی مانع تبعیت تو از من شد!

۳) وقتی آنها را دیدی که گمراه شده‌اند، چه چیزی مانع تو شد که از من پیروی کنی!

۴) چون آنان را دیدی به راه ضلالت می‌روند، چه چیز مانع این شد که از من پیروی نکنی!

۳۰۰- « الظُّروف الصَّعبة التي يعيش فيها، قد تجعله يتمنّص من مواصلة العمل! »:

۱) شرایط سختی که در آن بسر می‌برد، ممکن است او را وادار کند از ادامه کار شانه خالی کند!

۲) او در شرایط سختی که قرار دارد، بعضی اوقات وادار می‌شود از ادامه دادن کار منصرف گردد!

۳) گاهی او در شرایط سختی قرار می‌گرفت، و از اینکه کار خویش را ادامه دهد گریزان می‌شد!

۴) شرایط سختی که او در آن بسر می‌برد، قطعاً سبب می‌شد که از ادامه کار شانه خالی کند!

۳۰۱- « اهالي شهر از حاکمی شکایت می‌کردند که سلطان روش او را می‌ستود! »:

۱) کاناوا اهالی البلد پشتکون من عامل یمدح سلطان أسلوبه!

۲) کان اهالی المدينة یشکون عاملاً کان السلطان یحمد مذهبه!

۳) اهالی المدينة کاناوا یشکون العامل الّذي یحمد السلطان مذهبه!

۴) اهالی البلد کان یشکون من العامل الّذي کان یمدح سلطان أسلوبه!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٣٠٢-٣٠٥)

٣٠٢ - عین الصحيح فيما يُراد من صيغ الإنشاء:

(١) يا موت؛ زُر، إنَّ الحياةَ نَمِيمَةٌ! (الأمر للإلزام)

(٢) ﴿ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾! (الأمر للتخيير)

(٣) ﴿ أَهَذَا الَّذِي يَذْكَرُ آلِهَتَكُمْ ﴾! (الاستفهام لطلب العلم)

(٤) يا شباب؛ لا ترحل عني، فإنِّي لَدَيَّ آمَالٌ! (النهي للتمني)

٣٠٣ - « فتي لم يضيع وجهه حزم و لم بيت يلاحظ أعجاز الأمور تعقّباً! ». عین الصحيح:

(١) تنوين «حزم» بدل على النوعية!

(٢) إذا كان يستعمل «لا» بدل «لم» كان المدح يزداد!

(٣) أسلوب الشاعر في حذف المشد إليه يناسب مضمون البيت في المدح!

(٤) على أساس أسلوب الشاعر إن الممدوح لم يهمل الحزم في كلّ الأمور بل في بعضها!

٣٠٤ - عین الصحيح عن الاستعارة:

(١) ﴿ من بعثنا من مرقدنا ﴾ ← تصريحية أصلية مجردة

(٢) من باع دينه بدنياه لم تريح تجارته! ← مكنية تبعية مرشحة

(٣) اشتهر بالمعروف عرضك عن الأذى! ← مكنية تبعية مجردة

(٤) ﴿ إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ ﴾ ← تصريحية تبعية مطلقة

٣٠٥ - لمختلفي الحاجات جمع ببابه
فلخامل العليا و للمعدم الغنى
و للمذنب العتبي و للخائف الأمن! في البيتين من البيدع .....

(١) الجمع و التفريق!

(٢) التقسيم و الجمع

(٣) الجمع مع التفريق و التقسيم

(٤) التقسيم دون التفريق و الجمع!

www.isijournal.net